ملا البه

شیخ الهی ساهی

عالم لاهوت

١١

ملا ابنه لحوجه

1

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı | Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No | 3047
Eski Kayıt No |

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi
1923

هذا رسالة شيخ الالهي قدس الله سره العزيز

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

الحمد لله الذي انعم علينا وهدانا للاسلام وجعلنا من امة محمد عليه افضل الصلوات و
اكمل التحيات وعلى آله واصحابه اجمعين اما بعد منلا الاهي كه علمانك فايقي وحكمانك
حاذقي ايدي دركاه حضرة عزتن رفعت بولمشدي وتقرب ملكنه يتشدي مرحوم سلطان
محمد خان بن غازي مراد خان حضرتن تخت دياريله مسلك روم كلمشدي بغايت رغبت واشتهار
بولمشدي شهر اسلامبول ايچنه خيلي شهرت طوتمشدي وهجرة نبي عليه السلام سكز يوز يتمش
درتنجي يلنده برجمعه كوني اياصوفيه جامعنده مجلس شريفنه ارباب طريقت واصحاب حقيقت
خاص وعام جمع اولمشلردي وسلطان محمد خان غازي اول مجلسده حاضر ايدي پس منلا الاهي
بسم الله ديوب منبره اوزرينه قدم بصديكه پند ونصيحته باشليه پس حقيقت ارلرندن وطريقت
پيرلرندن برشيخ كامل منبر قپوسنه كلوب سلام ويروب عليك الذي ايتدي برمشكلم وار دره ندن
سؤال ايدم بيورك ديدي ايتديكه بو عالم اجسامه كلمدن قنده ايدك ايتدي عالم ارواحده ايدك
ايتدي عالم ارواحه كلمدين قنده ايدك ايتدي عالم عماده ايدك ايتدي يا امام عالم عما نندر بزه انچه
بيلدر ديدي ايتديكه عالم عما عالم معانيدر حضرت حقك صور علميه سندن عبارتدر يعني جميع
موجوداتكه حق تعالينك علمنده كي صورلردن عبارتدر وينه ايتدي يا امام شويله روشن
سويليسك كه اكلنسه ديدي منلا ايتدي بو كامثل اولدركه برشيء تصور قلدوغم وقتده آنده بر
برصورت حاصل اولور واول شيء اول صورتدركه تصور ايدر وز تعقل قيلورز اما حق تعالينك

علمي

2 علمي قديمدر وبزم علوممز حادثدر وحق تعالينك علمنده جميع اشيانك صورتي واردر كه آنجه
علم الله ده غير ذات دكلدر اكا نقوش علميه اعتباريله عالم عمادرلر وعالم معاني درلر اصل عالم جبروت
وعالم جبروت عبارتدر حق سبحانه وتعالينك ذاتيله صفاتندن اول عالمده مناسبتمز صفات
الله ايله ايدي آندن عالم ملكوته كلدك كه عالم ارواحدر واكا عالم غيب دخي ديرلر آنده اهلي
ملائكة مهيمين وملائكة كروبيندر وعقول ونفوس واردر واول عالمده مناسبتمز انلر كله ايدي
آندن عالم ملكه كلدك كه عالم شهادتدر يعني افلاك وانجم وعناصر وموالید ثلاثه دريته اول
كلسنه ايتدي يا امام بو قولدر اوز ربيوردكنز كه عالم احجيديا اون سكز بيك عالم نيچون ديرلر جواب
بيورك ددي منلا ايتدي اصل اون سكز بيك عالم در بو اعتبار يله كم عرش وكرسي يدي فلك
ودرت عناصر يعني اودصويل طپراق اون اوچ اولدي بشي دخي حضرات خمسه در اون سكز
اولور وبونلرك هربرين بيك اعتباريله اتديلر لترتب ايچون يعني هر بر عالمك اجزاء كثيره سي واردر
ديك اولور اون سكز عالم دكل بلكه اون سكز يوز بيك عالمدر بينه اول كسنه ايتدي
يا امام حضرات خمسه دد كوكز عالملرنه عالملردر روشن بيورك اكلايالم ديجك منلا
ايتدي انلرك اولي عاشد الكنجي عالم ارواحدر اوچنجي عالم امثالدر اكا خيال مطلق
درلر اول بر عالمدركه انبيا واوليا وملائكه وعقول ونفوس اهل الله مكاشفلري وقتنده عالم مثالده
كورلر نتكه حضرت جبرئيل نيچون رسول الله وسلمه كلوردي عالم مثالده كوريلوردي وهم رؤياي
صالحين كه اهل الله نومده كورلر وحوادثه كه حكم ايدرلر عالم مثالده كوررلر وعالم مثاله برزخ دخي
ديرلر وتعريفين بويله قيلديلركه عالم فيه الارواح وتسير فيه الاجساد ودردنجي عالم خيال

مثال

مقیّددر ددی بینه اول کسنه ایتدی یا امام دخی روشن تربیورك دیجك مثلا ایتدی خیال
مقید انسانك قوت خیالیه سند درلر اول دخی بر عالمدر انك دخی اصلی عالم مثالدر زیرا دیمشلر درکه
هر کشینك خیالی اوتجی ارمقلر منزله سنده دربرو بحو نتکم عالم مثالده اولجی نهرلر عالم خیال
مقیّددر بشنجی عالم شهادتدر اول ایکی قسمدر بری عالم ملکوته متعلقدر اول عرش مجید
وکرسی و سبع سموا تدر و بریسی عالم ملکه متعلقدر عناصر دروانلردن متولد اولان
نسنه لردر حیوانات ونباتات ومعادن کبی که اسفل سافلین در وینه اول کسنه
ایتدی یا امام ارواح که نورانیدی و مونس ملکدر وعالم علویکه عرش مجید وکرسی سبع
سمواتدر اندن تنزل ایدوب بو عالم عناصرکه اسفل سافلین در نیجون کلدك و مقصود
ندر بو عالمه سفر قلمقدن ددی مثلا ایتدی مراد بودر که نفس انسانی طهارت وکمال حاصل
قیلوب مقام اصلنه ومنزل اولنه مراجعت قیله زیرا عرش مجید مقام روح خاتم انبیا
اولدی وکرسی اولوا العزم اولدی انلر صاحب شریعتدر و یدنجی کوك مقام ارواح
مرسلدر اما غیر شریعتدر و التنجی کوك باقی انبیا مقامی اولدی صلوات الله علیهم اجمعین وسلم
تسلیما کثیرا الی یوم الدین و بشنجی کوك مقام خلوتخانه اولیا اولدی و دردنجی کوك مقام
ارواح اهل معرفت اولدی و اوجنجی کوك مقام ارواح زهاد اولدی و ایکنجی کوك مقام ارواح عبّاد
اولدی و اولکی کوك مقام ارواح باقی مؤمنین اولدی و ذرات طبیعت که زیر نورانیدن یرادلمشدر
هر بری عناصرك برندن قرار ایلدی پس طقوز مرتبه علویه که عرش مجید وکرسی وسبع سموا تدر ودرت
مرتبه سفلیه که عناصر دراربعه در وعرش اعلای علیین در و بو بر اسفل سافلین در و جمیع انبیا

و اول

3

و اولیا و عرفان و زهاد و عابدین مؤمنین مقاملو مقامنه نزول ایدرلر کسب کمال ایجون زیرا کسب کمالی
آلت اولمزپس حق سبحانه وتعالی قالبی آلت ویردی پس انسان مرکبدر علوی روحی عالم علویدن و قالبی
عالم سفلیدن جون حق تعالی بو انسانی عقل و علیله مرتب و کلی عالمدن مرکب ایلدی بو قالبه مرکبنه سوار اولدی
نتکم حق تعالی کلام قدیمنده و فرقان عظیمنده بیورر لقد خلقنا الانسان في احسن تقويم ثم رددناه
اسفل سافلين جونکه بو اسفل سافلینه کلدیلر کسب کمال ایجون و کسب طهارت ایجون و قطع مراتب قلمق ایجون
یعنی کندو مقامندن اعلایه عروج اتمك ایجون اکر ادلو کمال کم بولندلرك فطرتی یعنی خلقیتی اکا ارشدیسه
هر بریسی مقاملو مقامنه وارور عالم علویین شکه حق تعالی کلامنده بیورر الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات
فلهم اجر غير ممنون و ینه اول کسنه ایتدی یا امام اول اجر نه اجردر بیورلك اشدلم دیدی مثلا
ایتدی اجر اوج حرفدر الف در جیمدر و رادر الف اشارتدر اعادیه یعنی حق تعالی قولرینی بعد الاعدام
ینه وجوده کتورر و جیم اشارتدر جنته یعنی مؤمنلر وجوده کلدکلرندنصکره جنت دخی وردر و را
اشارتدر رؤیة الله یعنی جنتده جمال و کمالین کوسترور اللهم ارزقنا بحرمة محمد و آله
اجمعين پس انسان بو عالم سفلیه کلدی اوج قسم اولدی بر قسم اولدر بونلر اصلی بو عالمه
نیجون کلدوکین مقصود طلب کمال ایتد وکندن بیخبر قالمشدر اکلر و شربن و جماعت و محبت
اولاد ده بودر ره بونلر خواص دبیونلر عوام درلر و ایکنجی قسم بلور مقصودندر بو عالمه کلدکلری
تحصیل کمال ایدوکن اکلر ولی محبت ارایش ظاهر محبت مال و جاه اکی مغرور قلمشدر تحصیل کماله
مقیّد دکلدر بو وجهه بونلر خواص درلر و برنده محبت نفس اماره دورلر بو جمله یه غالبدر بلکه اول
مذکور اولان التی بونفس ایجوندر تحصیل کماللر بو عالم سفلیه اقامت ایجون کلدیکی بلکه سو

اوزرنه درمسافر دروحم كاله مشغول اولديلر واول بونلري مغرور قلمامشدر وبونلر انسان كاملدرنتكم حق

تعالى كلام قديمنده بيورر فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللَّهِ نتكم

بو بيان قلدي اول كمسنه ايتدي يا امام عالم علويدن كلوب كمسنه كروكندو مقامنه وارمينلرك حالي نجه

اولور بيان ايدرسن مثلا ايتدي اكر اول كماله كه فطرة انك اوزرنه ايدي اكا ارشدي بو عالم

سفليده نه مرتبه اوزرنه كتدي ايسه انك اوزرنه در مثلا مرتبه عباد ويا زهاد اوزرنه

ويا دنياده ايمان اوزرنه كتدي ايسه همان عالم علويده اول مرتبه اهلنك صومعه سنه ارشورلر الله

اعلام رتبه وارمز اكرچه نزولي اعلام رتبه ده ايسه داخي مثلا دوحن حق تعالى عالم ارواحده اهل

ولايت برغنشدي بو عالمه كلدي اهل ولايت كالن تحصيل اتمدي بو اقسام سبعه يعني بو يديكه

ذكر انلك آني از دردلر وكندولر مشغول اولدلر سعي ايدوب كندو مرتبه سنه ارشوب كامل اولدي ناقص

قلدي همان مرتبه ايمانه ارسدي انك عروجي فلك اوله دكندركه مقام اهل ايماندر فلك خامس كم مقام

اوليادر اكا ارشمز اول مغبوندر ديدي پنده اول كمسنه ايتدي يا امام مغبونجه مغبوندر يا مغبوندن مغبون

كيمدر ددي مثلا ايتدي بو معنيده رسول الله صلى الله عليه وسلم بيورمشدركه مَنِ اسْتَوَى يَوْمَاهُ فَهُوَ مَغْبُونٌ

يعني بركون منزلندن قلدغيدر وبركون ينه وارد غيدر اكر كلدوكي مكانه واردسه اول كشي مغبوندر زيرا

عالم اسفل سافلينه كلدي مسافرت چكدي تجارت قلدي قتي زحمت مشقته مبتلا اولدي اكر ينه اول مقامه ده

قلورسه لابد مغبوندر زيرا بو نجه روزكار عمر ضايع اولدي زيرا ايمان اهلنك ترقيسي واردر فلك خامس دكين كه

مقام اوليادر مقصود خود ترقي ايدي ينه اول مقام واردسه مغبوندر اكر اول مقامدن اشاغه ارسه مغبوندن مغبوندر

اما بو حديث شريفك تأويلنده درت درلو سوز سويلديلر درت طائفه كندو حاللرنجه توجيه ايتديلر

علماء

[illegible]

علماء زهاد وعباد وعرفان در وعلما ايتديلر بو حديث شريفك توجيه بزم قاتمزده اولدركه

بلكوندن يارينه بر كمسنه دين بابنده بر نيچه مسئله شرعي آرتورمسه همان دونكي بلدوكي ايله قالسه

اول كمسنه مغبوندر زيرا علم بي نهايتدر عمر قليلدر امدي جهد ايدوب تأويل بزوم قاتمزده بودر

بر كمسنه قوللوغي كوندن كونه آرتورمق كركدر زيرا عبادتدن ترقي اولمزسه اول كمسنه مغبوندر

زيرا حق تعالينك عظمتن بلمك شاني قول عبادتن آرتورمقدر ديديلر وزهاد ايتديلر بزوم

قاتمزده اولدركه كوندن كونه علاقه كسمك كركدر مأكولاتدن وملبوساتدن ومصاحبت

عوامدن يعني مالايعنيدن وهوالردن كوندن كونه كسلمك ايله تجرد بولور اكر ديدآسندن

بوكوني فوقه ترك اتمز ايسه دونكي مالي ايله بوكونكي برابر اولورسه اول كمسنه مغبوندر ديديلر

واهل معرفت ايتديلر بو حديثك توجيهنده چون مبداء ومعاد كوسترلدي پس بو سوز جامع

اولدي زيرا علمسوز وعبادتسوز وپرهيزسوز مبداء بلنمز ومعاد فهم اولنمز چون منزلندن

ترقي قصدنه تنزل ايدوب بو اسفل سافلينه كلدي پس علم كرك كيم نيچون كلدي وقنيلك كركدر

تاينه مقامنه عروج قيله امدي همت قيلوب ينه عالم علويه عودت قيلمق كركدر پس اوچمغه

پر وبال لازمدر وبولده مانعلري ترك اتمك كرك پس علم حاصل قيلدي بلدي نه يردن كلمش

وبوندن ينه كلمش ينه اندن نيچه همت قيلور دي كرو كلدوكي يره وارمغه زيرا طور مغله بوله وارلمز

بورمينجه منزل آلنمز همت قنادن آچوب اوچمق كركدر وقطع منازل عبادت وطاعتله حاصل

اولور پس پرهيز قيلدي سبكبار اولمغچون وقطع علاقه قيلدي مانعلري دفع اتمكچون تا يوله وارله

ومنزل النه امدي بونلر زهد لمحاصل اولور بونلر كلاه اكر عروج قيلوب تا فلك خامسدك كه

مقام اوليادر دستوري ترقيسي واردر واردسه تجارتدن اصي كوررشويلكي اولكي منزلندن

ارتوق ترقی ایتمزسه مغبوندر زیرا بونجه سرمایه عمر و بونجه عبادت و بونجه زهد و قناعت

و بونجه روزگار غربت و زحمت و مشقت و هب هبا اولمش اولور دکلی مغبوندر اگر عملی کثیر و

همتی قلیل و بر تو بالی ضعیف اولوب بو للرده مانعلر چوق اولورسه منزل اوزاق و عمر قصیردر

پس یولده قالور کندوکی مقامنده دخی وارمزپس اولکسنه مغبوندرد دکی اوللرد وَذَلِكَ

هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ معنسی بودر ددی بینه اولکسنه آیتدی یا امام بو تنزل ایدن ارواح

بینه قوسی مقاملو مقامنه واردمی یوخسه وارمزمی آنی دخی بیان ایلک دیجک مثلا ایتدی

شویله بلک گرک هر نکه عالم ارواحده موجود ایدی آنک خلقتی ایمان او زرینه ایدی و محل مقامی

فلک اول ایدی آندن آشغه دکلدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری بیورمشدرکم

كل مولود يولد على فطرة الاسلام ثم ابواه يهودانه وينصرانه ويمجسانه امدی بو حدیث

شریفک معنسی بودرکه هر کشی ایمان او زرینه مخلوقدر حتی کافرلر دخی فطرات ایمان او زرینه در

ولیکن عادت جهلیه یعنی کفر لوازم ابا و امهات سببی ایله طبیعتلرینه راسخ اولمشدر قابلیت

ایمان قالمشدر چونکه بو اسفل سافلینه کلدیلر اصنام سبعهٔ مذکوره معبود ایدندیلر و شیطانک

اغواسنده اویوب بو دنیایه مغرور اولدیلر آته انه سببلریله و بعض یرلرمرتبه بواسطه سیله

طهارت و کسب و کمال اتمدیلر منزللرندن قالدیلر تصدیق انبیا اتمدیلر کافر اولدیلر نعوذ

بالله من سوء القضاء نتکم حق تعالی کلام قدیمنده بیورر إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

وَاسْتَكْبَرُوا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ یعنی بدرستی و راستی شونلرکه

یالانلدیلر بزدم سوزلریمزی و دخی تکبرلق ایتدیلر آنلرکو کلر قپوسی آچلمز و دخی جنته کرمزلر

امدی آنلرکه تصدیق اتمدیلر اگرچه صورتن آدمدر ولی سیرتده حیواندر لکن حیوان

عالم

ی عالم علویه وارمزلر و لدخی بهایم کبی بلکه داخی ادنیدر زیرا انلر معذب اولمزلر و اما بونلر معذب

اولورلر ددی بینه اولکسنه ایتدی یا امام فلک نورانی و مقام علویدن دیدک و بهایم

ظلمانیدر مقام سفلیده مقام علویه یولی یوقدر دیدک و انسانک داخی علویه دیدک

و ملائکه یم علویدر آنلرک ترقیسی وارمدر یوخسه همان ترقی تنزل انسانلرمدر آنی داخی

روشن بیان بیورک ددی مثلا آیتدی بلی ملک وجودی نورانیدر و اما انسان کبدد

نوردن و ظلمتدن و ملائکه نک بر عالمی وار دار اضیق و بهایمک همچنان اما انسانک ایکی

عالمی واردر برسی عالم ملکدر بو بدن اعتباریله بری دخی عالم ملکوتدر روح اعتباریله

نتکم رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشدر إن الله تعالى خلق الملائكة من عقل بلا

شهوة وخلق البهائم من شهوة بلا عقل وخلق الانسان من عقل وشهوة فمن غلب عقله على

شهوته فهو خير من الملائكة ومن غلب شهوته على عقله فهو البهائم یعنی بدرستی حق تعالی

ملائکه یی یراتدی عقلله شهوتسز و بهایمی یراتدی شهوتله عقلسز و انسانی یراتدی عقلله

و شهوتله امدی اولکسنه نک عقلی شهوتنه غالب اولورسه ملائکه دن افضلدر و اگر شهوتی

عقلی او زرینه غالب کلورسه بهایم آندن یکرکدر نتکم حق تعالی کلامنده بیورر أُولَئِكَ

كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ غرض بودرکه ملائکه نک مقام علویده هر بریننک مرتبهٔ معینه سندن

تجاوز اتمزلر و لسببه ترقیلری یوقدر و مقاملرندن یقر و عروج اینمزلر و مرتبهٔ ایکی

نظرده هر بنک کمالی که آنلره معین اولدی جمیع آنلره بالفعل حاصلدر آندن آرتوق ترقیلری

یوقدر کقوله تعالی وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ و بونلرک هر بری اشلرینه مشغولدر و خدمتکه

تعيين اولنمشدر اكا مطيعلردر نتكم حق تعالى بيورر لا يعصون الله ما امرهم ويفعلون
ما يؤمرون و ملائكه عالم علويدر وبعض روحانيلردر وبيدر عقوله لر وبي ونفوسه
روحانيه لر وبو روحانيلري كروبيلر وقتلرده حق تعالينك امريله كوكدن يره يرينه
اينرلر حقك امرني يرينه كتوررلر وبعض ادميلر متمثل اولوب سويلولر خبر ويررلر
نتكم قصه مريم وقصه ابراهيمده كلور وقرانده وحديثده بونك كبي لر چوقدر كاه اولور
مصور اولوب ادا نه بلبذيله ادميلره نداايدرلر واشلرن بتوررلر واول صوتي
ايشيدرلر واكا اوازه هاتف ديرلر واول معنى ايله ملائكه قلوب مؤمنينه القا ايدرلر
يعني ايرشدرلر اكر او يانقده اولورسه اكا الهام ديرلر واكر اويقوده اولورسه
اكا رؤيا ديرلر واكر ملائكه سماوي يريو زينه كلسلر مصور اولوب انبيايه
ظاهر اولدقده حق تعالينك خبرين ويررلر اكا وحي درلر بنه اول كلمسه ايتدي
يا امام اوسندي ادم وملك وبهايم واهل ايمان حالن بلبدك اما شونلركه
تصديق رسول قيلميلر ودروحلري عالم علويه يول بولمدي انلرك حالي نيجه
اولوردر ديد مينلا ايتدي اول طائفه كه ايمان مرتبه سنه ايرشميلر تكذيب انبيا
قليلر كافر اولديلر چون انلرك روحي تعالبدن چقدقدن فلك قمر الندن غي عالم عنا صردر
انده قالورلر الى يوم القيامه عذابه كرفتار اولورلر لا شك ولا شبهه چونكه قيامت اوله
هر بر قالبك اجزاسي جمع اولوب اول قالبي كما كان حاصل ايدوب دوزن اكا
متعلق قيلالر وصحرا ي عرصاتده حاضر ايدوب هر ادمك محاسبه سن الا رجله

بيني جهنمه اوغرده لر نتكم حق تعالى بيورر وان منكم الا واردها يعني
جميلكز جهنمه اوغريسر شولكم ايمان واهل تقوي اوله سالم اولوب بر زحمت و مشقت
چكرلر اولاكه كافردر تا ابد نارده قاليسردر واول مؤمن كه دنياده معصيت قلمشدي اتدكي
كناه مقدارنجه نارده عذاب اولور اخر شفيعلرك شفاعتي سببيله ينه خلاص
اولورلر جنته كيرورلر وهر كسنكه جنتده مرتبه سي دنياده اتدوكي عمل صالح مرتبه سنه
كوره اولور واهل نارك عذابي دنياده اتدوكي شره كوره اوله ددي حضرت منلا بو
جمله جواب شافي ويرجك اول كمسنه ايتدي بارك الله علمك وعملك مزيد المسؤل
ديو مصافاراسندن غايب اولدي انك كمال معرفتن سلطان محمد كوروب تفتيش
ايتدي اثر وخبرن بلميلر صكره منلا يه سؤال اتديلركه اول عارف جان ومشار
اليه زمان كمدر كه علم وورعده اكا مماثل والفاظ عبارتده اكا مقابل كورمدك
منلا ايتدي اول عزيز عابد بلكه حضر حاضردر ديو كلوب بر وجهله بو قدر مكالمه
قيلوب علم اديانده بحث ايتدي وكتدي ددي واول شيخ الشيوخ علمانك بهشت
وبناهي يعني منلا الاهي جواب شافي وريجك مرحوم سلطان محمد خان منلانك وعظ
كوشرطتدي علمنده وادراكنده وذهن پاكنده هزار بار افرين ويعد بيك تحسين ايتدي
اندن صكره منلا وجميع موالي جمع ايدوب نعمت وشاريله صفايت ايدوب بعد الطعام
سلطان محمد خان منلا يه ايتدي اي علمانك مسندي معلومدركه اهل فضلك مشربي
دوكلي ارباب طريقك منهليدر واهل ملوكك مرتبه سي اصحاب طالبك محصليدر اشارتكه

اهل علمك عباراتندن لغات شيرين وكلمات رنكين برله مستعملرلك قولاغنه يتشه
هين اول انتري ويرركيم نيسان يغموري صدف آغزينه اريشه بس ايلماولسه يامثلا
عالي حضرتلردن تعام بودركه علم مشايخدن صحبت قيلوب اسماء الحسنينك شرحيني بيان و
علم توحيددن بزه عيان قيله سز تا حقيقت علمندن دل وجان غرخط ايله وراه حقيقت
نده عقل وادراكمز فهم قيله سلطان محمد خان بو موعظة تعنا قيلنجق مثلا ايتدي كه
يا پادشاه علم توحيدك بحرينه نهايت يوقدر اما دكزدن قطره سن بيان قيلالم ديوب ايتدي
كعب الاحباردن منقولدر كه حق سبحانه وتعالينك دردت بيك آدي وار در خلق بلدوكي اما
بيك آدي ملكلر دللرنده در وبيك آدي پريلر دلنده در وبيك آدي اهل دريا وطيور ووحوش
وسباع دللرنده در وبيكيني انكسك ادميلر دلنده در اما بوجمله دن اوچيوزي توراتنده
واوچيوزي زبورده در واوچيوزي انجيلده در وطقسان طقوز آدي فرقانده در
وبر آدي علم غيبده كزلو در وعلماء راسخين بطن قرآنده در ديرلر انسكم رسول الله صلى
صلى الله عليه وسلم بو حديث شريفده بيورر ان للقرآن ظاهرا وباطنا ولبطنه بطنا
الى سبعة ابطن يعني بدرستي قرآنك ظاهر وباطني وار در وبطني ايچنده بينه بطن وار
تا يدي بطنه دكن اما شيخ فاشاني رحمة الله عليه تاويلاتنده بيورمشدر كه حق تعالينك
دردت بيك ادي كم كعب الاحبار خبر ويردي جميع قرآنده در مؤلد دريچه سي فهم اولنور
وبيچه سي فهم اولنمز مثلا بطش اسم الله در مؤلدر دلقوله تعالى ان بطش ربك لشديد
يعني بدرستي سنك ربكز سزي قتي طوتر بس بو آيت حكميله بطش طوتيجيدر اسم الله در

مؤلدر

7

مؤلدر قوله تعالى يولج في النهار ويولج النهار في الليل يعني كوندن كويرر وكوندزي
كيجيه كويرر بس يولج كتورجيدر حكميله يولج اسم الله در اسدي بو طريقه كيدلسه منزل
اوزاق اولور اما بزم مرادمز بو طقسان طقوز آددر كه اسماء حسني در تحصيل مراتبه سبيلد
انكم رسول الله صلى الله عليه وسلم بدرستي بيورمشدر ان الله تعالى تسعة وتسعين
اسما من احصاها دخل الجنة بدرستي حق تعالينك طقسان طقوز اسمي وار در هركيم صاحبي
اولورسه يعني اوقيجق اولورسه جنته كيرردي زيرا اسماء الحسني ولهذا نتكه حق تعالى
بيوردي ولله الاسماء الحسنى فادعوه بها يعني انلركله بگا دعا قيلك كه حاجتكز قبول اوله
وبر محلده داخي الله سبحانه وتعالى مراتب اسمايه اشارت بيورمشدر كه قوله تعالى قل ادعوا الله
او ادعوا الرحمن يعني آيت يا محمد بگا اسم اعظم برله دعا قلسونلر حاجتلري تيز دك قبول
اولنور كيم اول الله ديا خود اسم رحمن در بولر يله دعا قيلك كم اسم اعظمدر تاكه دعاكز تيز
قبول اوله اما الله آدي رحمن آدندن شريفدر زيرا رحمن آدي رحمته دلالت ايدر والله آدي
الوهيته وعظمته دلالت ايدر وحق تعالى بو آدي كندويه مخصوص قيلدي وصقلديكه بو آديله
هيچ احدادميه نتكم بيوردي هل تعلم له سميا يعني هيچ بلورميسن بو آديله كمسه آدلندي واسماء
حسني اوچ قسمدر بر قسمنه افعالدر وبر قسمنه صفاتدرلر وبر قسمنه اسماء ذات درلر اسم
افعال اوزرنه صفاتك عظمتي واردر واسم صفات اوزرنه اسم ذاتك عظمتي واردر تهكار زاف
اسم اعظم دو شمشدر اسماء افعاله رحمن حي قيوم اسم اعظم دو شمشدر اسماء صفات الله اسم
اعظم دوشمشدر اسماء ذاتده ايله اولسه الله اسم اعظم اوله كرچه رحمن جامع افعالدر وصفاتدر
ولغت خاصدر اما الله مستجمع افعال وصفاتدر ايله اولنجق الله اسم اعظم اوله ودخي قتي لفظ

برحرفی السك اسملكدن چقر ناقص اولور معنیسی زایل اولور اما الله اسمندن بر حرف اكسلسه
معنیسی خارج اولمز و ناقص اولمز مثلا الله اسمنك الفی حذف اتسك لله قالور و بر لامی داخی
حذف اتسك هُ قالور هو اسم اعظمدر نتکم بیورر هُوَ یُحْیِي وَیُمِیتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
بو دلایل برله الله اسم اعظم اولدی و انکله دعا قیلنق قرین اجابتدر حق سبحانه وتعالى کلمه توحیدی
ایدر قدن نفی ایدر و کلمه دیه اثبات ابن بیوردیکم فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ چون الوهیته
بو اسمی مخصوص قیلدی و باقی اسماسن عام قیلدی اکر انبیا و اولیا و اتقیا تنکری صفاتیله صفا تلنمدلو
نتکم رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورر اتَّصِفُوا بِصِفَاتِ وَتَخَلَّقُوا بِأَخْلَاقِ اللَّهِ
بو معنیدر جمله اسماسنی و افعالنی و صفاتنی کندو ذاتی بو اسمله ذکر ادنلره نثار اتدی و بو
اسمله کلمه دیه ذکر ایتمك بیوردی و ذکر ایدنلرن مراتب عالیه بلدردی وَاذْكُرُوا اللَّهَ
ذِكْرًا كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ و بو دلدن کندو ذکر ایدنلری مدح ایدوب الذین بیوردیکم
الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا و رسول الله صلی الله علیه وسلم بو معنیدن بیورر
مفتاح الجنة لا إله إلا الله و بر محلدن داخی بیورر ثمن الجنة لا إله إلا الله یعنی اجمعك کلید
لا اله الا الله دیمك آچر و دخی جنتك بهاسی لا اله الا الله دیکلر بلکه مخلصلرك کوکلنه دیحنه
بو آدیله آچلور منور اولور رحمن جمالندن نقاب کیدرن لا إله إلا الله دیکلر نتکم رسول الله
حضرتلری بیورر مَنْ قَالَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ یعنی هرکیم لا اله الا الله دیدی پس تحقیق قلدر دی
حجابنی و اهل مشاهد اولدی نتکم بیورر افضل الذکر لا إله إلا الله وافضل الدعا
الحمد لله چون ذکرك و دعانك یکرکی الله آدیله اولدی امدی هر حاجت الله آدیله
یتر زیرا اسم ذاتدر مستجمع صفاتدر پس اهل الله اللهدن نه استدیلر اسم الله ایله طلب

8 اتدیلر زیرا جمیع اسماء صفاته وافعاله بو اسم جامعدر اما اصحاب الیمین که عباد و زهاد
و ابرار و اخیار و علما و صلحادر بونلر خواص مؤمنین در هربرنه حاجتلری اولورسه اسماء
صفاتدن یا اسماء افعالدن ذکر اتمکله حاصل قیلدیلر شویلکم اللهدن رزق طلب اتسلر یا قهار
دیرلر عیب اورتمك طلب اتسلر یا ستار دیرلر رحمت طلب اتسلر یا رحمن دیرلر حرف ندا قوب
مناجات اتدیلر مراد بولدیلر اما اصحاب الشمال که فجار و کفار در واشرار وجهالدر انلر بو
دولتدن بی نصیبلردر زیرا آنلر قبول اولنوب افندیلرینك آدین چغرمدیلر نیجه مرادلوردن
محروم قالدیلر پس انسان که عبد مکلفدر و مخاطبدر بو اوچ کروهه حقندن بیورمشدر الدنیا
حرام على اهل الاخرة والاخرة حرام على اهل الدنیا و هما حرامان على اهل الله تعالى امدی اهل الله که خدا
صفاتن صفاتلنمشلر و اصحاب شمالك صفتلرندن اریدیلر و اصحاب یمیندن ترقی ایلدیلر
موتوا قبل ان تموتوا وحاسبوا قبل ان تحاسبوا معنیسیله بوته ریاضت و مجاهدات
ایچندن بو ملکلر بونلره صفات الله ایله مناجات اتمك و بلحرف ندا ایله خطاب اتمك ادوب کلکی
امدی اسم الله یعنی اسم ذاته مشغول اولدیلر جمیع مرادلرین ملاحظه ایله تحصیل قیلدیلر بلکه
مرادلری آنلره قرشو کلدی هیچ محتاج اولمدیلر الفقر لا یحتاج بو معنیدر امدی کشیه بو حال
اول وقت حاصل اولور که حسابلنه و نفسنك معرفتنی بله مبداء و معاد معرفتنه واقف
اوله اکا کوره معاشی قیله روح اضافیله زنده اوله و اصلنه رجوع این بله مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ
معنیسی اکا حاصل اوله واهدنا الصراط المستقیم دعاسی مقبول اوله وارجعی الی ربك اجابتنه
یتشه و عروجن تمام ایده و انسان کامل دایرسنه واصل اوله امدی تا سن کندوکی بلمیجه ممکن

دكلدر كه الله اكليه سن بو ليقين اما غايت مشكلدر نتكم بيورر وَنَحْنُ اَقْرَبُ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ
حضرت علي كرم الله وجهه و رضي الله عنه قچنكم رسول الله حضرتلرينك خلوتنه بوليقين سؤال
ايدرديكه يا رسول الله نه ايش ايدەيم كه عمري ضايع اتمامش اولم امدي سن سني اكلمق كركسين كه
كندو نفسكك ظاهرين و باطن اكليه سن و حاصه سين و حقيقتين بيله ك كركسن كه نه خلقتسن
آندن صنعدن صانعي اكليه سن يعني اللهك ظاهرين و باطنين و افعالن و صفاتن تجلي س
و تسلي سن فهم ايده بيله سن و انسانن حقه كيدن طوغري يولي بولاسن و عروج ايدەسن
تا كه معناي مبدا و اليه يعود معناسي حاصل اوله معاودت واوله اما مشكل بودر كه الضدان
لايجتمعان بو ثقلتله سفر اولنمز و بوهم اهل يول كيدلمز زيرا اعلاي عليين دن اسفل
سافلينه كلنجه عالم اضداد عناصر در اول نور انيت ظلمت داول استعداد نسيانله
اطاعت عصيانه مبدل اولمشدر مسجود ملائكه ايكن مصاحب شيطان و هم جنس بهايم و سباع
اولمشدر بعد المشرقين دكلي بهايم و سباع و شياطين قنده و روح اضافي و عقل اول كه روح محمدي در قنده پس
آدم بهايمدن و مرتبهٔ شياطيندن و مرتبهٔ ملكيتدن كچنجه آدم مرتبه سنه تشميد و تا استعداد
حاصل اتمنجه روح اضافيله زنده اولمز الرسوال ايدر سك بيلمديكي بيز نيجه روحله ديرم دير سك جواب
مشايخ كتاب معتبر لرنده بويله جواب يزمشلر در كه آدمده اوچ روح وار در كه حيوانلرله
مشتركدر اول اوچ روحك بري روح نباتيدر آنك موضعي جكر در و ايكنجي روح حيوانيدر آنك يري
و اوچنجي روح نفسانيدر آنك يري دماغدر اما ادمده بر روح داخي وار در كه اكا روح انساني دير لر
اول روح حيوانده يوقدر امدي روح انساني روح اضافيدر كه اشرفدر جهتدن كه حق تعالى روح اضافي كندويه اضافت ايلدي

نتكم بيورر فاذا سويته و نفخت فيه من روحي و روح اضافينك آدلري چوقدر جوهر اول ولوح
اعظم و كلمهٔ كن و روح عارف و روح اكمل و روح لا يفنا و روح افضل و روح ناطق و روح قديم
روح محمدي و بونلره بكزر ديمشلر امدي آدم مرتبهٔ بهايمدن و مرتبهٔ سباعدن و مرتبهٔ شيطانيدن و مرتبهٔ
ملائكەدن كچنجه انسان مرتبه سنه ارشمز تا استعداد حاصل اتمينجه روح اضافيله زنده اولمز
نتكم بيورر اولئك كالانعام بل هم اضل معنيسي اولدر بونن سؤال لازم كلور ايدر كه استعداد
اول حاصل اولمينجه روح اضافيله زنده اولمز همان مرتبه سنه قالورلر انسان اولمز جواب بودر كه
مرتبه كه ذكر اولندي آنلردن كچه و اوصاف ذميمه و اخلاق ناپسنديده ايله كمال تبديل استعداد
معرفت نفسه عالم اوله و مستعد اولوب استعداد حاصل ايليه مرتبهٔ انسانيته واصل اوله روح اضافيله
زنده اوله و اكر ديلر سك كم قنغي مرتبه دهسن بيله سن كتاب صنايخدن تحرير اولنمشدي بونده
داخي مختصر تقرير ايدلم امدي بلكلكم مدام سنوب ايچوب اويور سك و شهوة آرزوسن ايدر سك دايرق
نسنه طلب اتمز سك حيواندنسن و اكر يوب ايچوب اويور سك و شهوة آرزوسن كور ب غضبله
خلقله جنك و خصومت ايدر سك و خلقه آرزولق ارشدر ب يعني بر ترسك سباعدنسن و اكر
يوب اويور سك و شهوة آرزوسن كور ب بيلان سويلر سك و مكر و حيله ايدر سك شياطيندنسن
و اكر آزيوب آز اويوب و شهوت آرزوسنه مقيد دكلسن و كسه اذا واغرمز سك بلكه راحت ايرشدرر سك
و مكر و حيله ايدوب يلان سويلمز سك و خلقله طوغرولق ايدر سك اول وقت ملائكه دنسن و اما يوب
و اويوب و شهوت آرزوسن كور ب يلان سويلمز سك و خلقله طوغرو ايشلو اولوب طوغرو سويلر سك
و علم و معرفت طلبنده كندوني اكليوب بله سن انسانسن امدي كشي كندويي بيلمك جمله معرفتدر زيرا

انسان عالم صغیری در و هر نه کم غیر انسانده جمله عالم کبیرده و هر نکم عالم کبیرده وار در
آنک عودار عالم صغیرده در نتکم بیورر سنریهم آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم افلا تبصرون
بو معنی بیان ایدر عالم کبیرک جواهر اول وار در تا نکم عالم کبیرک ظاهر اولورا اول جوهر اولدن
ظاهر اولدی پس عالم صغیرک دخی درت ذکری وار در اول عالم صغیری تحریر ایدلم تا کم عالم کبیری
اکا کوره تقریر ایدهلم عالم صغیرک اول ذکری نطفه در و نطفه نک دخی ظاهری و باطنی وار در نطفه نک
ظاهرندن اوغلانک ظاهری پیدا اولور که عالم ملکدر و باطنندن پیدا اولور عالم ملکوتدر امدی نطفه
و رحم اوغلانک ظاهر و باطنی در اول جوهر اول کم اولکی ذکر ده یعنی اربلند مخفی ایدی ظهوره کلیب
اشکاره اولدی آدلندی و اکلندی اوشته عالم صغیری بیدر عالم کبیری دخی فهم ایله نتکم
داود نبی علیه السلام مناجاتده ایتدی الهی لماذا خلقت الخلق حضرت عزتدن جواب کلدی یا داود
کنت کنزا مخفیا فاردت ان اعرف یعنی بن بر کزلو کنز ایدم دیلدم که بیلنه یم خلقی
یراتدم تحقیق بلنمک ایچون امدی کزلو کنز دیدکی حق تعالینک ذاتیدر امدی الله تعالینک
ذاتی اولکی ذکر در جوش قلدی طاشدی یعنی تجلی ایتدی التجیه دریا پیدا اولدی و ایکنجی ذکر
روح اضافیه در روح اضافی عالم کبیرک جوهر اولیدر حق تعالینک صفتلری و اسماسی ظاهر
اولدی و روح اضافینک ظاهر و باطنی وار در ظاهری افلاک و انجم و عناصرک
اجسامی اولدی و باطنی افلاکک و انجمک حیاتی اولدی تا درت دریا تمام اولدی اما افلاک
و انجم و عناصر و طبایعه آبا و امهات دیرلر و آبا و امهات دایم تجلیده در و تجلیلرندن
موالید ثلاثه ظاهر اولور نتکم شاه ولایت باب شهر علم رسول امام علی کرم الله وجهه بو آیتی تفسیرنک

تفسیرندن

تفسیرندن بیورر قوله تعالی ن والقلم وما یسطرون یعنی حضرت امام بیورر ن عبارتدر
دریاء اولدن کنت کنزا مخفیا دی والقلم عبارتدر دریاء ثانیدن که روح اضافیدر
عقل اولدر وما یسطرون عبارتدر دریاء ثالثدن و دریاء رابعدر مفردات ملك
ملکوتدر و بو مفردات دایم کتابتده در لر و آنلرک کتابتندن موالید ثلاثه پیدا اولور و بو موالید
ثلاثه کلماتدر کلمات خود عدد یوقدر امدی اولکی دریا و ایکنجی دریا دلیکه بنهاندن
اشکاره اوله اشبو طریقله اشکاره اولدی عالم صغیردن انسانک کلمسی نجه در چون جوهر
اول یعنی نطفه که دریاء اولی ارا قاسیدر دریاء ثانیه که انه رحمیدر دوشر بر مدت
نطفه اولور بر مدت مضغه اولور آندن مضغه اورتاسندن سکوکلر و طمرلر و سکرلر بغلنور
و دردنجی آنک اولندهکه کونش نوبتیده حیات پیدا اولور و تدریجله حس حرکت ظاهر
اولور تا کم درت آی کچنجه چون دردنجی آی کچه اوغلانک جسمی و روحی حاصل اولور
اندن صکره انه رحمنده جمع اولان قان اوغلانه غدا اولور کوبک یولندن اولقدر اوغلانه
ایرشور تا سکز ای کچنجه اوغلانک جسمی و روحی کماله ایرشور چون طقوزنجی آی نوبت
مشتری یه ایرشور انه رحمندن اوغلان عالم کبیره کلنجه ایلر اوج روح ایله ندن اولور یعنی
روح نباتی و حیوانی و روح نفسانیله مدرك و متحرك آنك ادراکی ایکی قسمدر برنده بر قسمی ظاهرده
و بر قسمی باطنده در اولکه ظاهرده در بش قسمدر سمع و بصر ذوق لمس مسی در و بونلره حواس خمسه
ظاهره درلر یعنی اشتمك و کورمك و طتمق و یا بشمق و یو ملکدر اما اولکه باطنده در بش
قسمدر حس مشترك و خیال و وهم حافظه متصرفدر بونلره حواس خمسه باطنه درلر

اما روح

اضافی موقوفدر قطع مراتبه یعنی مرتبهٔ انسانه واصل اولمقدر واستعداده نتکم عیسی نبی
علیه السلام ایتدی من لم یولد مرتین لم یلج فی ملکوت السموات یعنی هر کیم ایکی کره طوغمدی کوکلر
عالمنه وملکلر ایچنه کیرمدی وبو بیردی امدی بر طوغمق بوکیم انادن قرنندن طشره چقدر اول قانلو
وصولردن وملوثاتدن ارینوب عالم جسمانیده بر شخص معین اولدی خواص خمسهٔ ظاهره ایله
مزین قدرتده قادر وعاقل وبالغ وطالب فاعل مدرك وخواص خمسهٔ باطنه ایله مبین عالم
وحافظ ومتصرف اولمز وقس علی هذا بر طوغمق دخی بودر که کدورات بشریتدن وصفات
ذمیمه دن واخلاق ناپسندیده دن پاك اولسن ملك خصلت اولسن کوکلره عروج ایتمکه یول بولسن
وزمرهٔ ملائکیه قاوشه سن وروح مذکر دخی محرم درحرم تنده یارشنه امدی نفس مؤنثه که عقل وکا لتله
نکاح ایله سهل مدتده جانان طوغرسن خشمکن جان اولاسن اوندن سکز بیك عالمی دخی مکان بر ایله
سیران قیله سن مقام اصیله عروج ایدسن وغربتدن قورتله سن لا هجرة بعد فتح مکة معنیسی
سکا حاصل اوله واکر بو رموز سکا معلوم اولمیسه فهم ایلیسن که طی مکان وسیر اسماء وجانه جانان
ومعراج روحانی وجسمانی وحشر ارواح واجساد واتصال واتحاد واستغراق وبقا وفنا وروح
اضافی نه ایمش جواب شافی وکافی سکا یتشدی اسرار ابراد تکرار اولندی اما سن که عقل معاش ایله
چالشورسن عقل معاد تدبیرلرینه قچن ایریشورسن حس حیوانی عقل صنورسن حیوان دخی آخورندن
اوتلاق بولمغی بیلور وادلاقو تلقدن بتن اوتلرك کندویه برایانی بیلور اوتلر والحاصل ولادتدینه
آخورن کلسن بیستور ویاورلیری دخی وار ایسه ازدر کندوسن دشمنده صقنور امدی ادملك عقلی
بوندن ایلرو کرکدر نتکم رسول الله حضرتلری بیوردی العقل نور فی القلب یفرق بین الحق والباطل

11 یعنی عقل بر نوردر کوکل ایچنده تمیز ایدیجیدر حقی ایروجیدر نتکم عقل اول خلیفة الله در عالم
کبیرده وعقل آدمی خلیفهٔ خدادر عالم صغیرده وعقل ملك مقربدر عالم صغیرده وعقل اول قلم خدادر برده
وعقل آدمی آدمدر عالم صغیرده یعنی دکلری عقل بو عقل حس دل واول قلبده اولور قالبده
بس کوکل اهلی اولمق تا کوکلی بیله سن موسی کبی تا کوکلك بیلی طورینده مناجات قیله سن هر طورده برطوره
کیره سن کوکلك اول طوردر که قلبده عاقل اولسن حقی باطلدن فرق ایدسن اهل ایمان اولاسن
قوله تعالی اولئك کتب فی قلوبهم الایمان وایکنجی طوردر که صدر قلبده اهل اسلام اولسن
قوله تعالی افمن شرح الله صدره للاسلام ومتفکر اولسن نتکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیوردی التفکر ساعة خیر من عبادة سبعین الف عام بولسن اوچنجی طوردر که حیات القلبدر
وارادت غیبی حاصل قیلسن غم وشادی ووسوسهٔ شیطانی وردلدن وهوائی
وارداتله دایر اولسن کما قال النبی عم من لا ورد له لا وارد له بو هوا دردسالی منزله ارشد رر
نتکم رسول الله بیوردی لولا الهوی ما ملك احد طریقا الی الله دردنجی طوردر که بهجت القلبدر
فراست حاصل قیله سن کاکا الهام دیرلر اما الهام دخی ایکی قسمدر بریسی رحمانیدر الخسی
نفسانیدر ماموردر حلال الله اکر رحمانیدر مامور جاله زیرا بو محل الهام هم محل وسوسه در اما فراست
تمیز ایده الهامی ووسوسه دن کما قال الله تعالی رسول الله صلی الله علیه وسلم فراسة المومن لا یخطی فانه
ینظر بنور الله وبشنجی طوردر که مشغفه جذبه حاصل قیله سن که نوشش بلدر دنیا
شغافدر
محبتن ترك ایدسن زیرا حاجت دنیا بو ارایه دکلدر کما قال الله قد شغفها حبا اما بو جذبه
انی ترك ایتدرر نتکه رسول الله حضرتلری بیوردی جذبة من جذبات الرحمن توازی عمل الثقلین

والتنجي طورنده فؤاد دلرا كا وسيطة الكبري دخي ديرلر انده واردات رحماني حاصل قيلن دي
الهام نفسيا مجازي جلالي دخل ايتمز مظهر جلال الله كنبه مجال يوقدر زيرا مرتبهٔ صفات الله كما قال
الله تعالى ما كذب الفؤاد ما راي افتماروُنهٔ علي ما يري ويدنجي طورنده كه هويدادر صدق حاصل
قيله سن ونظر كامحق اوله سن زيرا اصدق فرع تصديقدر وتصديق فرع يقيندر ويقين فرع
تحقيقدر لا شبهة فيه كما قال النبي عم التصديق ينجي والكذب يهلك پس بو درلو كمسيه
صديق درلر بونلر محبوب انبيادر انلر له حشر اولور لر اي طالب حق بو سبقي دخي فهم ايله كه
هر فيض مرتبهٔ قدسدن كه عالم لاهوتدر يعني ذات مطلق حضرتندن قوپر تنزل ايدر عالم تحصيله كم
عالم ملكوتدر يعني ارواح عالم مجرددر وعالم ملكوتدن تنزل ايدر عالم ناسوتيكه عالم كون فساددر
ظلالت اسمائيه وصور علميه واعيان ممكناتدر يعني عالم ملك ظاهردر اندن تنزل ايدر عالم
باطنه لاكا استعداد اصليه درلر نتكم رسول الله صلي الله عليه وسلم بيوردي السعيد سعيد
في بطن امه اول بر يولكه ربدن مربوبنه كلور واصل اولور فيض رب العالمينه نه يولدن
تنزل ايدرسه كلسه مربوبنه يه اول يولدن سوي رب العالمين عروج قيلور جذبه عنايه
خلقه عروجن تمام ايدر كما قال رسول الله صلي الله عليه وسلم الطريق الي الله بعدد انفاس الخلايق
بو كوطل قيلن عالم فيضيدر عكار ساز عالم شها دتدر وبيت روحانيه در ومسجود ملائكه در
وبوستان جانلر وحامل امانتدر وعاشقانك نيتي وخزينهٔ رحانيدر نتكم رسول الله حضرتلري
داود نبي دن دم بيوردي الهي لكل ملك خزانة فاين خزانتك يعني داود نبي عم ايتدي الهي
جمله ملكلرك خزينه لري وار در پس سنك خزينه لرك قنده در تعالي لجل ذكره ايدي يا داود

لي خزانة اعظم من العرش واوسع من الكرسي وازين من ملكوت واطيب من الجنة ازهارها المعرفة 12
وسماؤها الايمان وشمسها الشوق وقمرها المحبة ونجومها الخواطر وسحابها العقل ومطرها الرحمة
واشجارها الخدمة وجدارها اليقين ومكانها الهدي ولها اربعة ابواب الحلم والعلم والصدق
والصبر وايمتا الا وهي القلب من عرف عارف كامل واصفدر آنك وصفنده عاجزلردر
كرچه صورت صنوبريدي ليكن معنيده دكهندن بريدر كرچه لباس ناسوتيدر اما لطيفهٔ
لاهوتيدر بو محلده بو قدر سوز كفايت ايدر عارف اولان اكلر يوخسه بحر محيط بر دغر صغر
بو مختصر رساله اكا طاقت كتورمز زيرا بو دفتري اوقورسن حلاج منصور انا الحق ديدي
وبايزيد بسطامي سبحاني ما اعظم شاني ديدي وجنيد بغدادي ليس في جبتي سواه ديدي
وشيخ شبلي انا اقول وانا اسمع وهل في الدارين غيري ديدي وشيخ محي الدين عربي لعز تنزيلي
يسجد تموني ديدي وشيخ ابو الحسن خرقاني الصوفي ليس بمخلوق يعني بنم صوفم برادلمش
نكلنديدي وحضرت رسول الله صلي الله عليه وسلم من راني فقد راي الحق ديدي يعني بني
كورن حقي كورمش كبيدر وامير المؤمنين علي كرم الله وجهه لا اعبد ربا لم اراه ديو بيوردي
بن حقه عبادت اتمدم كورمينجه ودخي بونلره بكزر حديثلر بو دفترده اوقيسلر در بونلري
تحقيق اتمك ويا تأويل وتطبيق اتمك سوزي تطويل اتمك حاجت دكلدر پس بو دفترلر
مجموع قلبدن اوقنديكه انسانك باطننه متعلقدر اما شمدن كرو ظاهري سوزينه
كلهلم اي درويش انسانك ظاهرينده اكي صورت واردر بري حيواندر بو قدر بري
دلي دربري اليدر بري مظهر علمدر وبري مظهر قدرتدر دليله جميع حكمت ونكته لوردن اكلر

والیله طوتار مظهر قدرتدر لودر لوجمیع صنعتلر اللهک کلیدر چون عالم صغیرده علم وقدرت
عقلله بویله تصرف ایتدی پس عالم کبیرده عقل وعلم وقدرت بری پیغمبر اولدی وبری
سلطان اولدی پیغمبر مظهر علمدر وسلطان مظهر قدرتدر وپیغمبر صورت عقل اولدر وسلطان
صورت عقل آدمدر پس حضرت نبی صلوات الله علیه وسلامه صورت عقل اول اوله صورت
جان نبی اوله پس رسول الله صلی الله علیه وسلم عقل اول اعتباریله خبر ویرمش اوله نوردن
وروحدن برنسنه مراد اوله چون عقل اول روح محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم اولجق بو
اجلدن بیورمشدر که ان الله خلق آدم علی صورته یعنی حق تعالی یراتدی آدمی آنک صورتی
اوزرینه یعنی خلقت روح محمد مثالنده بو محلده ملحدلر وشایلر حق تعالی یه صورت تعیین
ایتدیلر مثل مانند بولور ددلو کفر مرتکب اولدیلر نعوذ بالله حق تعالی بیمثل وبیمانندر
اما حق تعالی آدمی طپراقدن عقل اول صورتنده یراتدی واولادکه وسایر آدملر در آنک
نطفسندن یراولدی آدم صفی صورتنده وجمیع آدمک صورتی عقل اول صورتیدر آدم دخی نکه
آدم صفیده وار در آنکله متقضی اولدیلر واول معلم اولدی بونلر دخی معلم دررواول خلیفه ایدی
بونلر دخی اولور اما بوسوزلر انسان کامل حقنده در کقوله تعالی قل هل یستوی الذین یعلمون
والذین لایعلمون پس عالم ایله جاهل براولمدی کرچه صورتا خلقت بشریتده براسیه زیرا
قوله تعالی اولئک کالانعام بل هم اضل بیوردی عقل اول سبب آفرینش اولدی قال الله
تعالی لولاک لولاک لما خلقت الافلاک پس عقل کل واسطه سیله طبیعت کل یراتدی
وطبیعت کل واسطه سیله هیولا یراتدی هیولا واسطه سیله منشکل کل یراتدی اما

نفس کل یراتدی نفس کل واسطه سیله

عمل

13 بو جواهر مخصوص کلدر اسیر ایدر دخی بللک کرک چون کل عالم صغیرده صورت انسان
اولدی پس عالم کبیرده آنک مقابلی روح اضافیدر که ذکر اولنمشدر پس نفس کل مقابله سنده
عالم صغیرده روح انسانی یراتدی ونیز اجسامده دللی جان الدر انکلی که حرکتی ذاتیدر وتن
حرکتی عارضدر پس حرکتی جاندن اولمشدن ایله وهیولا مقابله سنده عالم صغیرده
نطفه یراتدی وتنی نطفه دن یراتدیکم منشکل کل مقابله سنده در طبیعت کل مقابله سنده
اخلاط اربعه در اوشته جواهر تمام اولدی کلدک اجسامه عالم کبیرده عرشی یراتدی عالم
صغیرده کوکل یراتدی عالم کبیرده کرسی یراتدی عالم صغیرده یورکی یراتدی زحل
مقابله سنده طلقی یراتدی مشتری مقابله سنده بغری روح جانی یراتدی مریخ
مقابله سنده بوکرکی یراتدی عطارد مقابله سنده دماغی یراتدی آی مقابله سنده
اویکنی یراتدی اون ایکی برج مقابله سنده اون ایکی دلک یراتدی ایکی کوز وایکی قولق
وایکی بورون وبر آغز وایکی ممه وایکی سبیلین ونباتات مقابله سنده تولر
یراتدی بعده ذاکر تفصیل ایدهلک سوز اوزانور زینه اجسامده کلالم که
صورت انسانده اول باش مثال عرشدر وسینه کرسی مثالدر قلب مؤمنین
مکاندر ویدی فلک بویدی اعضا انسانیدر ویورک مثال هشت جنان در خواص
ظاهر وباطن مثال هفت اختردر واون ایکی برجک مثالی اعضا انسانیده بنده آیاندر
قولق حمل کبیدر بورون ثور کبیدر ایکی الجوکبی پستان سرطان کبی سینه اسد
کبیدر ... ده سنبله کبیدر کوبک میزان کبیدر ذکر عقرب کبیدر اویلق قوس کبیدر

دز جدی کبیدر بالق دلو کبیدر آیق حوت کبیدر تمام بروج بو وجهله مشاهده
اولنور بدن برکبی سکوکلر طاغلر کبی طمرلر ارمقلر کبی قارین دکزلر کبی درتولر آغج
کبیدر نفس یللر کبیدر بلوت غصه کبیدر ایقو اولم کبیدر اویمق حشر اولمق کبیدر ۷
اوغلنلق بهار کونلرینه بکزر قوجالق قیش کونلرینه بکزر سلطان کونشه بکزر دهقان
حمله بکزر لشکر مریخه بکزر کتاب عطارده بکزر قضاة مشتری یه بکزر خواص زهره یه
بکزر وزرا آیه بکزر یا جسم انسان برشهر ایچنده عادل اولو سلطاندن
اکر بو بیانه مقید اولورسق بحث بیپایان در اما بر عناصر اربعه دیه لم که امهاتدر
اود صو یل و طپراقدر اود مقابله سنده صفرادر یل مقابله سنده قاندر صو مقابله سنده
بلغمدر طپراق مقابله سنده سودادر نیجه کم عناصردن موالید حاصل اولورسه
طبایعدن و اخلاطدن امراض حاصل اولور ایله حکما انلرک زیانلرین و نقصانلرین
تشخیص ایدوب مرض نیدوکن علامت حکمتدن اقتضاء طبایع نه ایسه ضدیله معالجه
قیلورلر صغی سودرب صحت ظهور ایلر عناصر طبایع اخلاط امراض علاجه ادویات مفردات
مرکبات بیاننه مقید اولورسق سوز اوزانور مقصودلردن اراق دوشرز و دخی
بلکل که اول طقوز آتا ایله درت انادن یعنی طقوز فلک ایله درت عناصردن اوچ
اوغلان طوغر که بری حیوان بری معادن و بری نباتدر بو بیله اولیجق عالم صغیرده
داخی طقوز اعضا و درت اخلاط که آباء امهاتدر انلردن موالید حاصل اولور که
حرص و بخل و غضب و شهوتدر بو نلر مذکردر درت موالید دخی مؤنثدر که حقد

۷ لقلق یای کبی طبعنده بنزر قزغالی
... بنزر

14
وحسد و کبر ریادر بو صفتلر که عارض اولور بس بو نلر دخی جفت استر تا بری بریله
ساکن اوله لر آدم و حوا کبی تا انلر دخی صفتلر طوغرلر که صفات ذمیمه لردر بس حرص و حسد
برله جفت اولدی بو نلر بر بریله ساکندر و بو نلردن طوغن ولدلرک حسابی یوقدر اما بو شهوت
جفت تعیین قیلمز شول شهباز کندو هواسنده هردم بر سکلی آرزو ایدر و دخی زنا ایله عودت
کبی ارشو ایله جفتلشور بس انلردن ولد حاصل اولورکه انسانی لندوداره سنده چقر صفت
بهایم و صفت سباعه و یا صفت شیاطینه قوی صفت ذمیمه انلردن حاصل اولور اخلاق ناپسندیده
انلردرلر اکر آدمی زادک بر نیجه جانورلر صفتیله صفتلنمشدر مثلا نیجه لر آرسلان و قپلان
و قورد و خرس و کلب کبی دائم بر عقده در و کیمی دوه کبی کین دار و کیمی اوغلو یلان کبی صوقار
و کیمی عقرب کبی نیش دار و کیمی قرغه کبی عیار و کیمی خرکوش کبی قرار و کیمی دلکو کبی طرار و کیمی
بوزینه کبی مکار و قس علی هذا بو اقسام اوزرینه صفت حیوانله متصف اولوب صورت
انساندن یوردلر تا بو صفتلردن ارغنجه تبدیل اخلاق قیلمینجه یعنی مراتب حیوانیدن
و نفسانیدن و شیطانیدن بلکه ملکیه دن کچمینجه انسان صفتیله متصف اولمز و انسان
صفتیله متصف اولمینجه روح اضافیله زنده اولمز و روح اضافیله زنده اولمینجه عروج واقع
اولمز و عروج واقع اولمینجه سلوک تمام اولمز و سلوک تمام اولمینجه عبدیتدن قورتلوب مقام
اطلاقه سنه یتشمز کقوله تعالی لیس للانسان الا ما سعی تنبیهدر اول موالید سبعه که
عناصر اضداددن طوغمشدر آنلری نفس امارهنک یدی باشلو اژدرهاسنه تشبیه
ایتدیلر نفس اماره اژدرهای صفتدر بس اخلاق حسنهدن اکا غنیم بولوب حکما انبیا

واولیا بو مرضه ضدیله علاج ایدیلر یعنی اماره یه قلیچ اوروب باشلرین کسدیلر وحسد
باشنی اعتقاد له کسدیلر وبخل باشنی سخا ایله کسدیلر وحرص باشنی توکل اله کسدیلر ودخی
افعال پسندیده وار در آنلره آباء وامهات اخلاق حمیده درلر جمیع اعمال صالحه نك
آته سی وآنسی بونلردر بونلرك اولی غازدر وایکنجی روزه در واوچنجی حج در ودردنجی
زکوة در وبشنجی صدقاتدر والتنجی ذکردر ویدنجی ریاضتدر وسکزنجی حلم در و
طقوزنجی ادبدر واوننجی خشوعدر واون برنجی علم در واون ایکنجی مسکنتدر
واون اوچنجی تواضعدر واون دردنجی سخاوتدر واون بشنجی ریاضتدر بونلره آباء
وامهات درلر بونلردن ظهور ایدن موالیده عدالرز امدی مجاهدینك حالی بودر
اگر پسندیده کار اولمق عمرکی ضایع اتمزسك مجاهده ده اولوب تزکیهٔ نفس ایدرسن
وتصفیهٔ قلب ایدرسن وتجلیهٔ روح ایدرسن وتحلیهٔ سر ایدرسن تا که الله تعالی
نور هدایته یتشه سن کقوله تعالی یهدی الله لنوره من یشاء والله ذو الفضل
العظیم ودخی حدیث قدسیده بیورر لا یسعنی ارضی ولا سمائی ولکن یسعنی قلب
المؤمن یعنی حق جل وعلی ایتدی صغمزم یرلره وکوکلره ولکن مؤمن قولمك قلبنه صغرم
دیدی حلولی بو حالدن کراه اولدی بو سوزی فهم ایدن مهدی زیرا که حق تعالینك ذاتی
برشیئه حلول اتمز والله بکل شیء محیطدر اما تجلی ایله صغر پس قول قلبنی نساددن و پاسدن
خلاص قلمق کرکدر وجلا ویرمك کرکدر تا محلی اولوب لایق تجلی اوله کما قال رسول الله
صلی الله علیه وسلم من احب شیئا اکثر ذکره پس محبت ذکر اکثر ایدر وذکر فکر اکثر ایدر

وفکر مجاهده آچی ویرر ومشاهده خبرت اکثر ایدر وخیرت آدمی دلسوز ایلر وجسدده
بر پاره ات وار در قچن اول صالح اولسه جمیع اعضا صالح اولور واول فاسد اولسه جمیع
اعضا فاسد اولور اما آت دیدیکمز قلبدر یعنی یوره کدر پس مثال اهل وغل اولور اول
قره قانی یعقوب کبیدر اندن حاصل قیلمق کرك تا اول آیینه نك پاسی کیده شوق
برتوی الهی معنی عبده مقبلدر محبت پادشاهی اوله واول محبت برله وارلغین نثار ایدن
موت ارادی ایله اوچوده لوبانه کندی مخلوق ایش بیله چون من عرف نفسه اکا حاصل
اوله فقد عرف ربه عالمینه واصل اوله علم الیقین برله خالقی بیله وعین الیقین قوتیله کورم
اعمی لقدن قورتله لقوله تعالی من کان فی هذه اعمی وهو فی الآخرة اعمی واضل سبیلا دنیا
قال علی کرم الله وجهه الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا یعنی آدم اوغلنلری اویقوده در
تجنکم اوله لر ویانورلر اما نه فائده مرکسور بوله کیدرلر وسرمایه سز تجارت ایدرلر
پس لازمدر که من ارادیله اولسن موتوا قبل ان تموتوا وحاسبوا قبل ان تحاسبوا
معنسن بوله عالم حیاتی بولسن من طلب شیئا وجد وجد معنسیله عمل ایدرسن
ودخی حاصل قیله سن دردسنی درمانه ارکوره پس اوستاد صیقلیه که اول مرشد
کاملدر ولوره آتش محبت مشایخدن سند اله خلقه ذکر درچکوچ کیم جهرله ذکر دد
نفی واثبات یعنی لا اله الا الله تلقین ببی اوزرنه ملاحظهٔ معنی ایله ماسوادن یوزچون
انانیتی توبهٔ تزکیهٔ نفس وتصفیهٔ قلب وتجلیهٔ روح ملاحظه سیله تلقین ذکره مشغول
اوله نفی سینه نك صول یاننده آلوب صاغ اموزندن آشوری الته واسپاتی راست خبر

بيله اولدوغي ادايه ادر يعني قلبه اور نيت خالص وتوجه تام برله شوق وذوق ايله
ذكري چوغلدر تا اختياري الدن گيده يعني كلمهٔ كلام الله نقص حرفله وزياده ايله تغيير
مجنون اولميه مكر كه اختياري سلب اوله كما قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اكثروا ذكر الله تقولون
يعني ذكري چوق ايلك حتي كورنلر دسونكه بونلر دلودر يعني تأثير اسماء الله وانوار ذكر الله
واثر محبت الله وشوق اهل الله واقع اولورسه هو المطلوب پس ذكر ايله آدم بر مرتبه يه
واردر لا والا قاللر زيرا كه نفي اثبات مركبدر ظلمتدن ونوردن وكفر وايماندن بري ماقيجيد
وبري جلا ادجيدر وبري اول مادهٔ فاسده كه امراض متولد اولور آني اشهاد ايدوب
زايل ادجيدر وبري جسمده اول ماده دن عارض اولن امراضلري اسقاملري
وصفات ذميمه واخلاق ناپسنديده كيدروب صحت بتوروب اصلاح ادجيدر پس چون
مادهٔ مرض لين تمام بتيورله غيبت حضوره كلور اولعلا دل ادر بكن فيصلور يعني حرف
نداء قور لا والا دن الجر الله ديرچون اسم ذاتدر ورد ايلور صفات الله ايله ديرر
الور يعني اسماء صفات الله تجلي ايدر هر اسمك عطاسندن قول مخصوص اولور تجلي
صفات مقبلة لياقت بغشلر اول لياقته ولايت دولر يعني مقبل نه قدر مصلحت
بشاورسه سلطان اكا توفيق ايدر پس اول اشده نايب سلطان اولور ولي ديو اكا اد
ديرلر واثر تجلي صفاتدن معانت وعنايت الله برله تأثير قيلوب قول اول صفات
ايله صفتلنور عالم اولور شاكر اولور حكيم اولور كريم رحيم عزيز سميع بصير حليم لطيف
اولور تجلي اسماء صفات الله اثرندن عبد مقبل قابل بو وجهله حظ ايدر وتجلي

اسم

اسم افعالك تأثيرندن معز اولور مذل منعم اولور قهار اولور فتاح اولور مجيب مغني
اولور قادر اولور وقاضي الحاجات ومجيب الدعوات وعالم السر والمخفيات اولور
وقس على هذا اچون اسم الله اسم ذاتدر مستجمع مجموع صفاتدر جملانك اثرندن كوستر و
همان توجه تام باطن كركدر مداومت اسم الله ايله كيم اسم ذاتدن بيشك سيرظاهر
ودخي شويله كه ذكر اولنشدر ودرت قسمدر اول الله دراولجامع كلي اسمادر دندي
اكنجي الفي حذف اسنك لله يند صفات خاصدر الله ملك السموات والارض
بو وجهله كلام قديم ايچنده نيچه نيچه يرده مذكوردر وعلما دلنده دخي بو اصطلاح مذكور در
اوچنجي بر لامي دخي حذف اسنك له قالور بنه اسم صفت خاصدر وقسم دردر ذاتدله
ما في السموات وما في الارض وقسم اولدي ذاته يعني اسم اعظم حقيچون نه كيم يرلرو
كوكلر ايچنده واردر آنلر هو در اسم ذات هم اولدي واو عطف لتيلير راحلق
ايچون هو اولدي دردنجي قسمدر هو يحيي ويميت وهو على كل شيء قدير چون آيينه تك
ييري پاسي كورده يانوب بيوك چلوج مزبله دوكوب ادنجي پس مطرقه له كوچك
چلوجه آيينه نك يوزن دوزلدر دوردي وصوڭره صفا ويرر بو اوج مرتبه دن
كيچيجك مصقله اوريلور آيينه تام اولور اندن صكره مصقلدن غير آلت استمز
هر قچن دونسه همان مصقله ايله حاصل اولور آيرق الت كيرسه بوزر وهم علم
عيندن دلشلور هو دير يعني اولكه استردم بولدم سن دخي استرسك بو طريقله
بولورسن هو اشارتدر مقابله سنده بر شيء كوسترمكه نتكم اول لا اله الا الله دد دي

اَكَنجي لَا اله الّا هو دديُ اوچنجي لَا اِلَهَ الّا انت ددي دردنجين والحكم اله
واحد لا اله الّا هو الرحمن الرحيم يعني اشارتدر وبشارتدر كه اي طالب اول
نفي ايله اولوهيتي عددن اثبات ايت ذات حققه غايبدن ايمان كتوردرنه
كيم انك جانبندن امر اولورسه يربينه كتورمكه جهد ايت تا غيبت حضوره كله
شهادتك عيني اوله آنده داخي قالمه جهد ايت فياضدن بخل يوقدر سن بر قدم
واردسك اول سكا اون قدم كلور سن يوريُ واردسك اول سكردي
سكردي كلور امدي جهد لازمدر اشارت اتحاده يتشه كليم اولوب
خطاب ايدسن بونده دخي قلمه سعي ايت كه اتحاد اتصاله يتشه ومقام جمع
شاهد قلهسن وجمع الجمع نه در فهم ايدسن سر توحيد مطلع اولاسن كه
اينهُ حق اولورسن اول وقت تجلّيءُ ذات غلبه ايدر اكر اول محلده
آيينه‌نك دلي اوليدي كونش بنم درردي يعني لا اله الّا انت دريكن لا اله
الّا انا ديدي منصورك انا الحق ددوكن اشتمدكمي بو قبيله دن ندد
تجليءُ ذات غلبه ايده بشريت هيئتي فنايه واردر وارليق
دانجي بولور تفاخر ايدر نيجه سالك اول محل تقاضا ايدر اما
اظهار ديله دستور يوقدر اكر سالك كندو هضم ايدرسه مرشد
كامل آني اول محلده كچورر اول تقاضاي دفع ايدر اكر درسك
حلاج منصور نيچون خصم ايدمدي بيز ايدرز كه مشربي تقاضاسي

... آيينه‌نك غايت صفاسي متجلي اولدقده برحده مطلع اولوركه
اكر دلرسه باش ويرر واكر ديعز سه امت انا سندر بو
معني مختفي قالور پس آني اشكار قيلمي باش
ويرمكي اختيار ايليي تا طالبلر آكاه
اوله لر عالمده ناي زنده اوله
روز قيامته دك سوز
ايدم لم تمام كل
هواره دن
منزهك
خلچون
چادن

تم الكتاب بعون الملك الغفار قد وقع عن يد عبد الحقير علي عبد الله المحتاج الى رحمة
الله تعالى سنه ثلث وعشرين والف من الهجرة النبوية عليه افضل الصلوة والسلام
في شهر صفر المظفر

روضة الواصلين بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد وآله اجمعين

اما بعد حمد شول اللهه كه بردر اما بر لكي اعدادسيني اولن بر لكبي كلدر و قديمدر وقدمكلي نسبتله مقدم اولان قديملر كبي دكلدر و آخردر و آخرنه انتها اولان آخرلر كبي دكلدر و وجودي واجبدر آندن غيري بر واجب يوقدر وجمله مخلوقاتك خالقيدر بوندن غيري بر خالق دخي يوقدر الآن دخي خالقدر مثلا بر كشي كوزن يومسه يا آچسه كوزيوماغي و آچمغي خلق ايليوب ميسر يوماز و آچماز و صولوسه اول صولوغي خلق ايليوب ميسر صولوماز و جميع حركات خلق اولنمقسوزين بر حركته دخي قادر اولمز پس بو تقديرجه يومي هر شيئك حركتلري بر نيجه بيك اولمق وارد را مدي خالقك قدرتي سائر اشياده بوكه كوره قياس اولنه و آخرته ابدي هر شيئك حركاتنه بو مثللي خالقدر سؤال هم قديمدر و هم خالقدر ديرسن قديم خود محل حوادث اولمق يوقدر نيجه خالقدر ديوبيلورسن جواب خالقدر تعلقي ايله خلق ايدر سؤال اول تعلقك ذاتي وار و صفاتي وار در قنغسي ايله تعلق ايدر جواب تعلق اصلا ذاتكلدر و تعلق واحددر بو تعلقه فيض واحد و معامله واحد و تجلي واحد ديديلر ومقتضاي كلي و مفهوم كلي و احكام كلي ديديلر و روح دخي ديديلر و جميع صفتلرينه واردر بو تعلق واحددر بوندن غيري ذاتندن صفاته وارد بر فيض دخي يوقدر

وجميع صفات بو تعلق واحده منحصردر مثلا بو تقديرجه ذاتدن هر صفاته كلن فيض هر جنسك ظهورين اقتضا ايتمه دي يعني هر بر صفاتك تعلقي مخلوقدن هر بر جنسه علت اولدي مثلا ذاته تعلقي هر بر انسانك علتيدر نهايت بعض انسانك واسطه سيله خلق اولندي وجلال صفاتنك تعلقي جمله جنلر و ديولر و بريلرك علتيدر نهايت بعضيلري بعضلرينك واسطه سيله خلق اولندي وجمال صفتنك تعلقي جمله ملكلرك علتيدر نهايت بعض ملك بعض ملكك واسطه سيله خلق اولندي وسائر صفاتك دخي كليا تعلقلري واردر هر بر جنسك علتيدر نهايت بعض صفاتك تعلقي ظهوري بعض صفتك تعلقي واسطه سيله اولدي بعض جنسك بعض جنسه مماثلتي واقع اولدوغنه حكمت بودر سؤال بو تقديرجه جمله تعلقاتله مخلوقات خلق اوليجق خالقلغي صفاتي بطال قلمزمي جواب قلمز بلكه هر تعلق علت اولدوغي جنسك صورتن وهيئتن اقتضا ايدر بينه خلق اولنماسي خالقلغي صفتنك تعلقي ايله اولور زيرا خالقلغي صفتنك و قدرتي صفتنك جمله تعلقاتي مدخللري واردر جلال صفتندن جمله تعلقات بو وجهله قياس اولنه مثلا بو تعلق واحده مقتضاي جليل واردر جلال صفتندن ظاهر اولور انا جليل ديدوكي كلام بو ظاهرك جلال صفتندن ظهورينه مظهر اولور بو تعلق واحده مقتضاي عظيم واردر عظمت صفتنده ظاهر اولور انا عظيم ديدكي كلام بو ظاهرك جلال صفتندن عظمت صفتندن ظهورينه مظهر اولور و بو تعلق واحده مقتضاي قدير واردر

قدرت صفتندن ظاهر اولور انا قادر دیدوکی کلام بوظاهرك قدرت صفتنك
ظهورینه مظهر اولور و بو تعلق واحدده مقتضای جمیل وار در جمال صفتندن ظاهر
اولور انا جمیل دیدوکی کلام بوظاهرك جمال صفتندن ظهورینه مظهر اولور و بو تعلق
واحدده مقتضای محب وار در محبتی صفتندن ظاهر اولور انا محب دیدوکی
کلام بوظاهرك محبتی صفتندن مظاهر اولور و بو تعلق واحدده مقتضای رحیم
وار در رحمت صفتندن ظاهر اولور انا رحیم دیدوکی کلام بو ظاهرك رحمت صفتندن
ظهورینه مظهر اولور و بو تعلق واحدده مقتضای علیم وار در علم صفتندن ظاهر
اولور انا علیم دیدوکی کلام بوظاهرك علم صفتندن ظاهر اولور ظهورینه مظهر
اولور و بو تعلق واحدده مقتضای کلیم وار در کلام صفتندن ظاهر اولور انا کلیم
دیدوکی کلام صفتندن ظهورینه مظهر اولور بو تعبیر جمله صفاتك تعلقلری ظهورلری
بو یازیلن تعلقاتدن بلنه بو ظهورلرك اختلافلری مقتضای کلیدن اشیا مختلفلر
ظهورلرینه مفهوم کلیدن مسائل مختلفلری ظهورلرینه و احکام کلیدن احکام
مختلفه ظهورلرینه بابلردر ممکناتدن بر ذره و بر قطره و بر صورت و بر نفر ظاهر
اولمامشدر الا بوابواب مظاهردن ظهور اتمشدر زیرا جمله مقتضای تعلقاتك
اقتضا ایتدوکی صورتلری انا خالق دیدوکی کلامك نوریله قایمدر بو عالم علم
ارواح دینلور لاهوتله جبروت مابیننده اولور بعضلر بو عالمه لاهوتدندر دیشلر
و بعضیلر ناسوتدن در دیشلر بو عالمدکی بونلر احکام خالق دررت نوع اوزره ظاهر

اسم

ایتدیکم انلر اطلاقیه احدیه و احدیه خالقیه دنلدی اوچ نوعنك مابیننده بیك
دقیقه در هر دقیقه ده بری برینك واسطه سیله یتمش بیك ارواح خلق اولنمشدر
قنغی دقیقه ده خلق اولنمیسه سالك حالنی آنجق او رایه ایرکوره آنلر اوته جزء
حقله معامله سی دخی اکا کوره اولور خلقتده اولدوغی یبی نیاهر دقیقه تفاوتله مرتبت
دایر سیئة الابرار قتبی ثواب ایله قبول اولنمیسه جنتی اکا کوره اولور قال الله تعالی انا عرضنا
الامانة الایه و قال الله تعالی لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم مثلا ذات باریتك
تعلق اقتضاسی احسن تقویمدر و جمله مخلوقاته عرض اولنان بو تعلقدر جملهسی
قبول اتمیوب انسان قبول ایتدوکی بو تعلقدر اون سکز بیك جنس اون سکز بیك
عالمدر دیدیلر تعلق بو اون سکز بیك جنس بالمجامعدر زیرا بونك مقتضای
کلی واردر و سایر اشیا بو اون سکز بیك جنسی وجودلرنده اصلاح اتمسنی
ممتنع کوروب بو امانتی قبول اتمدیلر انسان قبول ایدوب ظلوم جهول دینلدی اما
انسان بو تعلقدن احسن تقویم خلق اولمسنه عارف اولوب قبول ایتدی
تك صورتمز احسن تقویمده خلق اولنسون دیمز انسان دینلسون بو احسن تقویم
حرمتنه وجودیمزده اولن جمله اشیانك اصلاحنه الله معین اوله و بودن
سبب اوله دیدیلر و قال الله تعالی و لقد کرمنا بنی آدم بنی آدمدن مراد بودر
و قال الله تعالی ثم رددناه اسفل سافلین اسفل سافلیندن مراد بو بدندر و بو بدنه
رد اولنان ده و نزول ایدنده و بو احسن تقویمده دخی خلق اولنان بو انساندر و جمیع

مخلوقاتدن مکرم خلق اولنان بو انساندر وجودنده بربندن ایچرو یدی اقلیم اولاندر
بو انساندر و جمیع اشیایه محیط اولدیغیچون دریای محیط دینلدی و عرض اولنان
امانت قبول ایدن بو انساندر و آدم جنتدن اینوب بو دنیاده غریب اولدیغی مثللی عالم
ارواحدن اینوب برزخ ایلنده و طبیعت و باطن ایلنده غریب اولان بو انساندر و
کوکدن کتاب اینمدن و علم لدنی ویریلن بو انساندر و بو مدح اولنان بر انساندر کله
اولور انسانک مکرمللکی مدحنده خود حقدر غیری اشیا عاجز قالمشلردر اما سایر
انسانک مکرمللکی مدحنده یکت باشی دیکله مشهور اولان بو فقیر احمد دخی عاجز
قالمشدر زیرا سایر اشیا کبی بو انسانک ظاهرده سفری واردر اما انسانک
ایچنده بربندن ایچرو اولان سیری یدی اقلیم بر سفری واردر حق تعالی اول سفری
بر مخلوقه دخی ویرمش دکلدر و کوسترمش دکلدر و بلدرمش دکلدر دخی اولا ایلدن
بر انسان بر حالنه هیچ مطلع دکلدر زیرا اهل انسان کندو ایچنده سفر ایدر سایرک
ایچنده اولن سفری نه بلسون و بو انسانک ایچی بر مبارک ایلدر که اول ایلدن حقه
یول بولمشلردر و سفرلری مبارک اولمشدر و دخی انسانک ایچنده بربندن ایچرو
اولان یدی اقلیمک جمله سنه تفاوت ایله سر ایلی دیرلر و لدنی ایلیدر دیرلر و دلینه
لدنی دلیدر دیرلر و برزخ دخی ایلی و طبیعت ایلی و باطن ایلی بو جمله نک ترجیحی زیرا
برزخ ایلنه عالم قلب دیرلر و باطن ایلینه و طبیعت ایلینه دیرلر سؤال بو سرایی هم برزخ
ایلنه هم بولارک ایچنده اولان اقالیم سبعه یه سفر ایدر می [illegible] اتمز بلکه سفر ایدر

21 ذاتینک سر تعبیر اکا سر انسان دیرلر قال الله تعالی فی حدیث القدسی الانسان
سری و انا سره اصل تعلق ذات بو سر انسانک علتیدر بونک واسطه سیله
انسانکن علتیدر اصل احسن تقویمک بو سر انساندر بونک واسطه سیله انسان ده
احسن تقویم اولدی نه قدر انسان مدح اولنورسه بونک حرمتنه درمیزآب
اقدی دینلرک مقصودی ما اولدیغی کبی بولارک مقصودلری سر انساندر و بو
سر انسانه طفل معنی دخی دیبیلر اقالیم سبعه یه سفر ایدیجی سالک دیدیلر
اصل مقصود بو سالک سلوکندن زندن اولوب و موانعه فنا ویروب علتنه رجوع
اتمکدر مثلا سر انسان بر سالکدر که بونک سلوکنده و یدی اقلیمنی قطعا واقعه لر
بونک سلوکی حالده دخی بونده الهام و مشاهده و مکالمه اولور اما برزخ ایلندکی بونده مثال
و مقابله اولنرهان صفات و حالدر یعنی جمله صفات تبدیل آلتله فنا اولوب بولارده
اولاکن خزینه لر ظهور کلوب جمع اولوب خزینه واحد اولمقدر زیرا انسانلرم خزینه سی
سر انساندر بو جمع اولنن خزاینه قوتی مجازا مقتضای کلیه و وحدتی تنده
مجازا مقتضای وحدتدر یعنی سر انسانه قطعا بولاردن مخالف کلمز واقع اولمز اول وقت
سر انسان تعلق ذاته لایق و اول سر انسانه اهل الله دنیلور و ذاتیه غریب دنیلور
زیرا ذاتینک ایچی اسرار الله ایله طولو اولور مثلا انسانک ایچندکی سفری بو جمله
الحمد برزخ ایلنده اکا کوره صورت تعبیرلر اولسونک احوالنی بلدر بو صورتلره
واقعه دیرلر لدنی علمی بلین کیشی سالکک واقعه سن تعبیر اتمک یوقدر و اکر ایدرسه

كناهكار اولور اما واقعه سنڭ حكم باطن ايلينڭ اولديغي وقتده واقعه سي ابرار
واقعه سي اولور اولحضرات اما ابرار نيتي واقعه لرين قطعا افاقه تعبير ايتمك يوقدر اكر
ايدر كناهكار اولور زيرا سالكي بولندن اليقور و دخي سالكڭ وجودنده اولن
اون سكز بيڭ عالم جنسنڭ جمله سيد سالكي بولندن قور و صفات تسع دخي بولندن
قور اما حق تعالى حضرت توحيدي واصول اسماي خوش عطا قلسنده كه بولاردن فنا لرينه
و بولارده اولن كنز لرڭ ظهور لرينه و دخي اول ظهور ايلن كنز لري جمع اعمار ينه سبب
وير مشدر و بيلني دخي آلت وير مشدر مثلا هر بني آدمده بر انسان واردر ايلي اولمق
ممكن دكلدر ممتنعدر حيوان در يتيم كبيدر و بو بدن اكا صدف كبيدر وام كبيدر تتكلم
اوغلانجق انه دن نتيجه غذا النور سه بو انسان دخي اچي و طاتلوي و خيري و شري
بلكله بو بدنده مأنوس اولمشدر زيرا انسانده يمك وايچمك وكولمك واغلمق و كيمك
و ينمك و بغلمق وكناه اشلمك والم ولذت طويمق يمسن و غني وفقير وعاجز
وكوترم واعمي واصم اولمق بر انده يري وكوكي و عرشي وكرسي و جنتي و جهنمي
كزوب بيله بو بدنده كلمك بو انسانده يوغدي حيوان انجق عالم ارواحده كاه حقك جالي
مشاهده سنده كاه بر بريله مكالمه ده اولورلردي الله امري ايله بو بدنه انديلر
هر بر انسان ايچون حق تعالى بالطنده بر دايل خلق ايلدي اول ايله عالم قلب عالم باطني
ديرلر و برزخ ايلي وطبيعت ايلي دخي ديرلر برينك ايلنه بري دخي واريز و برينك
ايلني بري دخي كوريز نه دنياده نه آخرتده و عالم اسرارده اول ايلدن بلنمز كيچوب حاجم

جهان نماده ديديلر حق تعالى بر انسانه بو برزخ ايلني شويله طار ايدر كم صغمامق جايز
اوله و جهنم مثال اولوب دايم معذب اولمقده جايز اوله و بو برزخ ايلين شويله اوسع
ايديور كم يرلر وكوكلر و عرش وكورسي و آي وكونش يرادي و ير و جنت مثال
اولوب دايم متلذذ اولمقده جايز اوله قال النبي صلى الله عليه وسلم قبر المؤمن روضة
من رياض الجنة و قبر الكافر حفرة من حفر النيران مثلا بو انسان بو خوشلقلري و بو
اضطرابلري و بو بدنده كسب ايدر اكر بو انساني معذب قيلن شيلر و متلذذ قيلن
شيلر بلديكي اشيا بو بدنده ايسه دخي اول دكلدر بلكه بدندن سببيله لذت تحصيله لايق
حق تعالى خلق ايدي وير مشدر سؤال بو انسانه وقتن متلذذ اولور و نه وقت معذب
اولور جواب بو بدنده اويانق ايكن انسان بو بدن واسطه سيله بو ايلي كورر بو بدن
اويودوغي وقتن كندو كوزيله برزخ ايلين كورر و طبيعت ايلين كورر بو انسان برزخ
ايلني بسيط كندو كوزيله كورديكني رؤاي ديديلر بو رؤاي اول ايلده يا متلذذ و يا
معذب اولور بو بدن اويانديغي وقتن بو بدنك دلندن سويلر بر واقعه كوردم
شويله اولدي بويله اولدي ديو شرح ايدر بلمز كه اصل واقع بو بدن اويانقلغيدر قال
علي رضه وكرم الله وجهه الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا بو بدن اولدكي وقتن بو
ايلي قور كيدر بو ايلك خيالي اكا دوش كبي اولور آخر كنديه اولو واقعه ديدكي باقي
قالور يعني اولدكدنصكره ندامت و پشيمانلق فايده وير مز پس حق تعالى سني بويله مكرم
خلق ايدي سن دخي كندو كه باقي قالجق يري دو زلتميه سن سكا قالجق يري دو زلده سن

بونده غني ایکن آخرتده فقیر اوله سن وبونده خوشلقده ایکن انده معذب اولاسن جهل عذر
اولمز والله والله غایت اولو عیبدر شویله بله سن بس یاخي سکا کرك اولن اول واقعه در
سن اني بلمکدن صکره کیروا صلاحنك طلبني مهم ایدینه سن امدي اول ني ایله اصلاح
اولنور بیان ایدلم مثلا رائینك وجودنده اولان آشیا اصلاح اولسه واقعاتده جمله
اصلاح اولور امدي اولا بیغرض اولن عالملرنه دیرلرسه اني طوته سن واندن صکره
علم باطن وعلم لدني بیلور وسلوك ایتدورور برشیخ اتاکن طوته سن زیرا مشایخك
دیدیکی تربیتدندر قوله تعالی ان الصلوة تنهی عن الفحشاء والمنکر ولذکر الله اکبر قوله تعالی
واذکروا الله کثیرا لعلکم تفلحون زیرا بومذکورات بلنمز الا علم باطن ایله وعلم لدني ایله
بلینور بوعلملرده بولنمز الا اهل حالده بولنور وعلم باطن ایکي یه منقسمدر برقسمنه علم باطن
دینلور اول قلب عالمندن اولور ایکنجي قسمنه هم علم باطن وهم علم لدني دینلور بوسر عالمندن اولور
مثلا علم باطنك ترکیبلري واقعهدر والهامدر ومشاهدهدر ومکالمهدر بولوك ایله
مقابله ایله وطبیعت ایله اولدیغیچون سر ایلیغك الهامنه ومشاهده سنه ومکالمه سنه
قطعا مشابهت یوقدر زیرا انلرك کلینك علي عیاننده حقدر کللدیکیچون اهل قسنده معلومدر
اما سر عالمي اولدر که رائینك ایچنده بربرندن ایچرو یدي اقلیم اما قلب عالم برزخ ایلیدر
وطبیعت ایلیدر ویدي اقلیمدر بربرندن ایچرو انواعله تعیینات قوریلور حیله سنك معنالر
وعلملرنده تفاوتله علم اسرار وعلم لدني دینلور اما سالك بعض سبب ایله تقاعد استدیکي
وقتده حکم بسیط برزخ ایلینك اولور اول وقت بونلرك ترکیبلرینه علم لدني دینلمز

اولوب جنته داخل اولمغه لایق اولور اکر بوصفتلردن برسي برلمسنده باقي ویا لسنه
باقسندن دخي خلاص اولمامش کبیدر زیرا باقسندن خلاص اولمسه اهل جنت اولمز
بري داخي تعالسه اهل جنت اولمیوب نهایت شدت عذاب ضعفله تفاوت واردر
زیرا بواون صفتدن برسیکه مثلا بخللدر اکر برکمسنه بخلدن قورتلمسه جنته داخل اولمز
زیرا رسول صلی الله علیه وسلم البخیل لا یدخل الجنة ولو کان زاهدا دیو
بیورمشدر سایر داخي بوکا قیاس اولنه ایمدي اکثر بیله که برکشینن بواون
صفتدن برسي باقي قاله في الحقیقه اهل شریعت اولوب جنته داخل اولمز
ونفس لوامه ده دخي مرتبه قونلدیي اوللکی مرتبه زهددر ایکنجي مرتبه تقویدر
اوچنجي مرتبه ورعدر دردنجي قوللقدر بشنجي نمازدر التنجي اورجدر یدنجي
حج سکزنجي عمره طقوزنجي زکوة اوننجي غزادر اکر برکشي بواون صفتله متصف
اولسه اول زماننده اهل طریقت اولور ونفس ملهمه ده داخي اون مرتبه قونلدیي اوللکی مرتبه
عقلدر ایکنجي حکمت اوچنجي علم دردنجي پاکلك بشنجي حیا التنجي خیر یدنجي کرم سکزنجي
فضل طقوزنجي احسان اوننجي خلق وحیادر اکر برکشي بواون صفتله متصف اولسه
اول زماننده اهل معرفت اولور ونفس مطمئنه ده داخي اون مرتبه قونلدیي اوللکی مرتبه
فقر ایکنجي صبر اوچنجي عدل دردنجي انصاف بشنجي رضا التنجي تحقیق یدنجي رحمت سکزنجي
یقین طقوزنجي عهد اوننجي وعده وفادر اکر برکمسنه بواون صفتله متصف اولسه اول
زماننده اهل حقیقت اولوب جذبه الهیه یه واصل اولور اکر برلمسنك کو کلمه جذبة الله

طلوع ایلسه اول کمسنه صدق و اخلاص ایله شرع شریف اوزره ثابت قدم اولور الله
جذبه سی آنك وجودندن اولان اخلاق ذمیمه آتش خار و خاشاکی یاندردیغی کبی
یاندوروب کوکلندن اولان ماسوی الله محبتنی قوپاروب کیده دائما الله تعالی حضرتلرینك
فکر و ذکرینه اوزره اولوب فرضا العیاذ بالله اکر الله تعالینك فکر و ذکرینی ترك
اتمکه قادر اولمز حضرت رسول بو جذبه حقنده بویورمشدر جذبة من
جذبات الرحمن توازی عمل الثقلین دیو بویردیغنه باعث بودر و بو جذبه یه
کشی کندو کندوسندن سعی و طلب و عبادت اتمك ایله واصل اولمز البته
بر پیره صدق ایله ارادت کتورمك کرك سلوکنده شیطان شرندن امین اوله بو
رسول علیه السلام من لا شیخ له فشیخه الشیطان دیو بویورمشدر و دخی
هر شیخ دیدکی جذبه بولنمز زیرا اغلب کمسنه هوای نفسه اوییوب مشغلی دنیا
جمعنه واسطه و دام اتمشدر و جذبة الله اولان ولینك علامتی اولدر که
صدق ایله طالب اولنی اول نظرده جذبة الله واصل اید امدی کشی دیدکی کورلدکده
هر شیخ دینلك ظاهری تواضع و مسکنتنه الداعیه اکر انده بو ذکر اولنان
علامت بولنمز ایسه اکا اویمیه داخی بو علامت بولنان ولی یه یتشمکه سعی
ایدوب یتشدکده اکا صدق ایله ارادت کتوروب محکم صحبت ایلیه تا که اول
ولینك یوزی صحبت الله تعالی جانبندن آنك کوکلنه جذبة الله طلوع ایلیه
و دخی انسان خلق اولنوب بو دنیایه کلمکدن مقصود انبیا و اولیا علیهم صلوات الله

24 وسلامه یه من تشبه قوما فهو منهم حدیث شریف موجبنجه تشبه ایدوب
انلرك سلکنه منسلك اولوب کندو نفسینی بلوب و ربینی بلمکدر زیرا قرآن
عظیمده و ما خلقت الجن و الانس الا لیعبدون بیورلمشدر لیعبدون
لیعرفون ایله تفسیر اتمشلردر و بر کمسنه کندو نفسینی بلسه ربینی داخی بلور
نتکه من عرف نفسه فقد عرف ربه دیو بیورلمشدر اما اصل کشی نفسینی
بلك نیجه در یعنی نفسنك عیوبنی بلوب و تربیت ایدوب آنی جمع عیوبندن
قورترمینجه ربینی بلك حاصل اولمز ایله اولسه امدی کشی نفسینی بلك و اصلاحنده
مشغول اولمق البته کرکدر زیرا نفسی بلجك عیوبن بلور تربیتنه مشغول اولور
اصلاح ایدوب مطمئنه لك مقامنه یتشور حضرته قفرلمق لایق اولور مثلا کشی نفس
بلك مشایخ قتنده اوچ وجه اوزرینه در بری صورت نفس بلك و بری صفات نفس
بلك و بری معنی نفس بلمکدر مادامکه معرفت نفس حاصل اولمیه معرفت حق حاصل
اولمز زیرا نفسك تربیتنده مشغول اولوب ریاضته و مجاهده یه و ذکر الله یه
مشغول اولیجق صفات انسانه و اوزرینه صفات انسانندن معنی انسانه
یتشور صفت حق معنی انسانده ظاهر اولور آنده معرفت نفس حاصل اولور
و اندن معرفت حق حاصل اولور وقتی که صفت انسان معنی انسانه یتشه
معنی انسانده حق متجلی اولور زیرا معنی انسان محل معرفت حقدر پس
صفت حق معنی انسانده ظاهر اولدقلرین معرفت نفس حاصل اولمق کرکدر طالب

كندي معني سن حقي تمييز اتميوب كندو معنيسنده حق ديسه نفسني بلمامش اولور
من عرف نفسه مقامنه ايرشمامش اولور اولقنده دفقد عرف ربه يه
وان بلكل امريي نفس كه امان در ويلخود ملهمه در بو مرتبه لر بلسون معرفت
حق حاصل ايدمزتا مقام مطمئنه لكه يتشميجه كه تمام تصفيه و تمكين ايده
حاصل اولور زيرا حضرته كلسه وان مرحضرة الي قعز ميجه قعزلق خود نفس
مطمئنه در كه حق تعالى بيورر يا ايتها النفس المطمئنة ارجعي الى ربك راضية
مرضية ايله اولسه طالب حق اولنه البته لازمدر كه اول صورت نفسي بيله
واندن صفت نفسي بيله صفت نفسدن معني بيلسه اندن معرفت حق حاصل
اولور معرفت حق حاصل اولقدن صكره اكر نماز واكر صوم هر نه درلو عبادت
ايلسه بر ذوق و بر لذت ايله ايده اول ايدوكي عبادته نسبت بو عبادت
سرآبه نسبت صو بجه ايسه تا ايله اولور بلكه ايكيسينك تفاوتي تعبيره قابل
دكلدر نهايت فهم اولنمق ايجون بو مثال برتمثيلدر اهل الله بوخصوصده من لم
يذق لم يعرف ديو بيورر دقاريته باعث بودر كه كامل و مكمل اولان اهل الله
شريعت وطريقت ومعرفت وحقيقت ايله متصفلردر شرع شريفدن اصلا
بر دقيقه فوت اتمزلر اكر بر كسه شرع شريفه رعايت اتمسه اولكمسنه بدعت
قيويه مظهر دوه شوب اهل شريعت واهل طريقت واهل معرفت واهل حقيقت
اولمز زيرا شريعت بر اغاجدر طريقت بوداغي ومعرفت يپراغي وحقيقت يمشلدر
اكراغا

اكراغاج اولمسه بوداغي و يپراغي و يمشي داخي اولمز واكر بر كمسنه 25
شرع شريفه كماليله رعايت ايلسه اول طريقته معرفته
وحقيقته دخي مظهر اولور زيرا اغاجك
بوداغي و يپراغي و يمشي اغاجده
مندرج ايسه شريعت و
طريقت ومعرفت و
حقيقت ايله متحد دخي
الله اعلم
بالصواب
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

وبعضیلری مقبوللردر مقابلی شرحلرندن معلوم اولور مثلا کبریت و زرنیخ و زاج
و نحاس و احجار عامه و دخی بونلرك امثالی نه وار ایسه صفات اماره و اخلاق
ذمایم قسمندندر بونلر رائینك نفس معدنیلری شرحلریدر الا انسان منتفع اولدیغی
صفتلری دکل و حین رؤیتده مبدلات حمیده لرندن دکل اما آلتون و کموش و قیمتلو
احجار و بونلرك امثالی وار ایسه صفات حمیده و اخلاق حمیده قسمندندر
بونلر رائینك روحی معدنیلری صفتلریدر الا حین رؤیتده مبدلات
ذمایملی صفتلری دکل قسم رابع رائینك وجودنده اولان اشیادن صفات
نباتیلرین بیان ایدر بعضیلری مذمومدر و بعضیلری مقبوللردر مقابلی
شرحلرندن معلوم اولور مثلا یمشی اولمین نباتات بالکلیه صفات اماره
و اخلاق ذمایم قسمندندر بونلر رائینك نفس نباتیلری شرحلریدر الا انسان
و بعض حیوان منتفع اولدوغی صفتلر دکل و مزیناتدن اولان صفتلرده دکل
و حین رؤیتده مبدلات حمیده صفتلریده دکل اما یمشی اولان بالکلیه صفات
حمیده و اخلاق حمیده قسمندندر بونلر رائینك روح نباتیلری شرحلریدر
الا حین رؤیتده مبدلات ذمیمه صفتلری دکل و قسم خامس رائینك وجودنده
اولان اشیادن صفات حیوانیلرین بیان ایدر بعضلری مذموم و بعضلری مقبوللردر
مقابلی شرحلرندن معلوم اولور مثلا اتی یمنیان حیوانلر که واردر بالکلیه صفات
اماره و اخلاق ذمایم قسمندندر بونلر رائینك نفس حیوانیه سی شرحلرندندر الا

انسان منتفع اولدیغی صفتلری ایکن مثلا مرکب وکلاب وطوغان مثللریله وحین
رؤیتده مبدّلات حمیده صفتلریدر دکل امّا انی ینان حیوانات که واردر بالکلّیه
صفات حمیده واخلاق حمیده قسمندندر بونلر رائینک روح حیوانیسی صفتلریله
الآ مذموملغی صفتلری دکل وحین رؤیتده مبدّلات ذمیمه صفتلریدر دکل وقسم
سادس رائینک وجودندن اولان اشیادن صفات جنیلرین بیان ایدیورلر
ویریلردر که بعضلری مذموم وبعضلری مقبوللردر مقابلی شرحلرندن معلوم
اولور مثلا کافرلری بالکلّیه امان واخلاق ذمایم قسمندندر بولار رائینک
نفس جنیتلری شرحلریدر الّا حین رؤیتده مبدّلات حمیده لری دکل یعنی حین
رؤیتده ایمانه کلنلری دکل ومؤمنلری بالکلّیه صفات حمیده واخلاق حمیده
قسمندندر بونلر رائینک روح جنّیه لری شرحلریدر الّا حین رؤیتده
مبدّلات ذمیمه لری صفتلری دکل وقسم سابع رائینک وجودندن اولان
صفات انسانیه لرین بیان ایدر بونلر بالکلّیه تفاوتله صفات حمیده لردندر
واخلاق حمیده لردر بو حمیده لردن بعضلری رائینک نفس انسانیه سی شرحلریدر
وبعضلری روح انسانیه سی شرحلریدر الّا حین رؤیتده بونلرک بعضی اعلالری
ملکه تبدیل اولسه تنزّلدر زیرا لقد خلقنا الملك فی احسن تقویم دینلمدی
مثلا جرکین عجوزه عورت انی ینوب کوزلجه قوشجوغزه تبدیل اولسه تنزّلدر
زیرا عجوزه اعلا جنسندندر وقوش اخلاق حمیده شرحیدر امّا اشغه لردن

جرکین عجوزه نفس انسانک قباحتی شرحلریدر وبالجمله حیوان صورتنک غایت
اعلاسیدر بو انسان صورتنک نهایت اقبح اولوردر امّا جرکین عجوزه کنج خاتونه تبدیل
اولسه اولوردر زیرا نفسک کوکلک اولمغه استعداد شرحیدر وجرکین کنج خاتون
کوزلجه کنج خاتونه تبدیل اولمق اولوردر وکوزل خاتون جرکین قیزه تبدیل اولمق اولوردر
زیرا نفسک تصرّف عنصریه دن خلاص بولوب بکارت حالنه رجوع ایتدیکی شرحیدر
وجرکین قز کوزلجه قزه تبدیل اولسه اولوردر زیرا نفسک ظلمات عنصریه دن پاک
اولدیغی شرحیدر وکوزلجه قیز جرکین کنج یکیده تبدیل اولمق اولوردر زیرا نفسک
روحانیته قدم بصدیغی شرحیدر ارک یکرمیسندن اشغه سی هنوز طوغمش وغلیجه
واربجه بالکلّیه روح شرحلریدر وجرکین کنج یکیت کوزلجه کنج یکیده تبدیل اولمق اولوردر
زیرا نفسله روحک بربرندن فرق اولنمیوب وحدتلری وامتزاجلری شرحلریدر امّا
پیر اولسه یا اورته یاشلو اولسه ویکرمیه اینجه یکیدک ومعیشتله کمیه گیر اولسه
وفقیر صورتنده اولسه بونلرک جمله سی تفاوتله عقل معاش شرحلریدر امّا پیر اولسه
واورته یاشلو اولسه وغنی صورتنده اولسه بونلرک جمله سی عقل معاد شرحلریدر
امّا فقیر اهل علم اولسه ویا فقیر صوفی اولسه ویا فقیر تیمار ارلوندن اولسه
ویا بک قوللری اولسه بونلر دخی عقل معاد شرحلریدر زیرا علم وصوفیلق وسلطان قوته
استناد بونلرده عبادتندر اکر عقل معاد واکر عقل معاش شرحلریدر کافر صورتنده
اولسه دخی حاشا بو ایلده انسان صورتنده کافر اولمز زیرا بو ایل علم لدنی ایلیدر

ودليده علم لدني دليدر لكن بونلرك اورتجيلكي صفتيدر وشرحلريدر اورتودن
مرادم آتك ظهورنده قلاي ورق كبيدر اما كافر صورتني تلجير صورتنده كورسه
مرآتك ظهرنده ورقك لطافتني بلدر يعني وباغبان ويا اهل زراعت ورقك
ظلمت عنصرين بلدر وكسافتني بلدر يعني ورقك لطافتندن وكسافتندن
مراد بو مقلر آشني اشني يرين يرين دلينور وزنلر اولور يعني كوزلك مثال
اولورسه روزنلرك بعضيسندن جبنت سير اولور وبعضيلرندن تعلق الهيله معامله
واقع اولور مثلا عقل معاش عقل معاده پرده در وعقل معاد روحه پرده در
وروح اللهه پرده در اما كافر ادغلنجقلري تعلق جماله واصل اولمشلردر تفاوتله
اما پيردن اورته ياشلو اولمق اولوردر واورته ياشلودن يكت الحق اولوردر زيرا
شرحي اولمغه يقيندر ويكت اولمقدن يكرميدن اشغي چركين يكت اولمق اولوردر زيرا
روح شرحي ولدي وچركين يكت اولمقدن كوزلجه يكت اولمق اولوردر زيرا ظلمت عنصريته
روحك ازوكي شرحيدر وكوزلجه يكت اولمقدن پادشاه اولمق اولوردر زيرا روح
سلطاني اولور صقللو اولورسه دخي قايرمز زيرا صقل احكام سلطنت ايله امتزاجك طول
زمان كچدوكنه خبريدر حاشا برزخ صورتنك شرح ايتدكي اقاليم سبعده صقل اولمز
زيرا برزخ ايلنده اولان مبدلات اقاليم سبعده اولا مبدلاتك بيانيدر زيرا اول علم
لدنيدر ودليده علم لدني دليدر بو عقل معاش شرحلرندن چين روييته رعايادن اولان
غنيلر صورتنه تبديل اولمق اولوردر زيرا عقل معاشك عقل معاده مقارنته صفتيدر

صفتي بيانيدر ورعايالردن اولان غنيلردن تيمارلرينه وبك قوللرينه سنجاق بكلرينه
وبكلربكيه وقاضيلره ومدرسلره تبديل اولمق اولوردر زيرا عقل معادك روح سلطانيه
تقرب بيانيدر وسنجق بكي وبكلربكي وقاضيلر ومدرسلر اولمقدن قاضي عسكره ووزيرلره
تبديل اولمق اولوردر زيرا عقل معادك روح سلطاني يه مقارنتي بيانيدر وقاضي
عسكر ووزير اولمقدن پادشاهه تبديل اولمق اولوردر زيرا عقل معادك روح سلطاني يه
اتحادي بيانيدر مثلا صفات امارهنك هر بري اخلاق حميدهلرا وقفي كنزلرك هر
برينك طلسملريدر بو طلسملر فنا بولنجه اخلاق حميدهلر ظهور كلرلر واخلاق حميدهنك
هر بري علتلرينك كنزلريدر قال النبي صلي الله عليه وسلم صدور الابرار قبور الاسرار
يعني قبورلر اورتو معناسنهدر مثلا رائي برزخ ايلنده طبيعت ايلنده كورين حميدهلرله
غنيدر وهم كندونك وجودندن موجود له اولدوغيچون فخرلنورلر اكر موجود اولمشلردي
كورنمزلردي اما اول موجودلرك علتلرندن كندولريه كنزلردر واول موجودلر رائينك
وجودندن فنا بولسه لر برزخ ايلنده كورنماز اولورلر اول وقت رائي بر مقدار فقر يوز
طوتر زيرا كه مرئياتك بعضنه نقصان كلور ما الكه فخر يوز طوتر زيرا سلوكنه مانع اولاحق
اول كنزلر ظهور كلورلر وهم اول ظهور كلن كنزلر تفاوتله عشق ده ديرلر وهم اول كنزلر
سا الله انواع قوت اولورلر چنان قوت طلسه لر مثلا پادشاه اولور روح سلطاني
ديدوكمز پادشاه قوي اولسه سلوكنه مانع اولن حميده طرك فناسنه قوي اولور
وهم پادشاهك قوتي دخي زياده اولور يعني اقليمك اول بريني فتح ايدر عدالت يوريدر

آنلر صکره بر اقلیمه دخی سفر ایدر بو اسلوب اوزرینه یدی اقلیمه دکین قتال الله جنکله کیدر
تچن پادشاهك قوتی زیاده اولسه رائینك قوتی زیاده اولور تچن رائینك فقری زیاده
اولسه پادشاهك الفقر فخری حدیثنه وارلیغی زیاده اولور تچن پادشاه یدی اقلیمه
وارسه جلال وجمال علتا ولدیغی حمیده حنیلر وحمیده ملکیه لره فنا ویرر بونلر غایت
حمیده لردر وفنالری غایت صعبدر اما بونلرده اولن کنزلرده غایت عظیملردر تچن بونلرده
فنا بولسه لر اول عظیم کنزلر ظاهر اولور بعظاهر اولان کنزلرك ایکیسنه دخی بحرین عشق دینلور
بو بحرین پادشاهی قوتلو اولسه اول قوت پادشاهك وجودین تعلق ذاته طاقت کتورمکه قادر
ایلر تچن تعلق ذاته لایق اولسه پادشاهه عشق محیط قوت اولدی دینور و بعدمه دکن
پادشاهه قوت اولن پادشاه آنلر ایله فخر لیدغی عشقلرك قطره کبیلری وکچی ارمق کبیلری
وعظیم ارمق کبیلری واول ایکی عشق دریالری جمله سیدن بو عشق محیطده محو وغرق اولورلر
وحق اولورلر هو هو اولورلر واقالیم سبعه یه پادشاه دخی اولدی دینور اما اقالیم
سبعه عشق محیط بر اقلیم ایدر اعداد وجود ویرمز و برزخ ایلمز دخی اثر قلمز نیتدن اول
وقت رائی فقر تامه یتشور اول وقت پادشاه اولور اذا تم الفقر فهو الله حدیثنه وارث
اولور ورائیه من عرف نفسه فقد عرف ربه حدیثنه وارث اولور یعنی نفسك عجز
تامه ایدر ولکن بلور فقر تام کالیدر هر کال زواله متصلدر اما فقر زوال خلافندن یتشور
بو فقرك خلافی غنای تامدر عشق محیطك برتوی بو فقرك احکامنی ابطال ایدر ده رائیدن
لنده جلال یوریه اطلاع وقت رائی یه مقرب دینور کاه کنیدی ادراك ایدر کاه ادراك ایتمز

شویله مست اولورلر توحید حقیقی بودر کاد الفقر ان یکون کفرا یعنی فقر ایله بو توحید
وصلت بولن تحقیقی او توجی اولور دیکلر الفقر سواد الوجه فی الدارین سواددن مراد
غلبه در یعنی عشق محیط ظاهر اولجق عشق بحرینه غالب اولور کندوی دخی اونودر دیلو اولور
وصاحب فی تعبیرات الواقعات المفردات مثلا جمله واقعات ایکی قسم اوزرینه در بر قسمی
انفسی و بر قسمی ظاهر یدر یعنی آفاقیدر اما اهل ارشادك سعیی انفسه دوشرمکدر زیرا
طالبك مرادی بولنمز الا کوکلده بولنور مثلا کوکلده تصفیه بولمینلر بعض کشیلری حیرکین
وحیوان صورتنده کورر لر بو تقدیرجه الیسیلدن کشفنده مقید اولمیو انفسیه دوشرمك
لازم کلور مقدما طالب حق اولنلرك طریقلرنده بودر بلکی هر کشی یه کندو بولن وکندو
حالن بلمك اصلاح نفسیچون فرضدر زیرا انفس مقدمدر مثلا نفس واقعه سنك بیانی
واقعه ده اویودن ویتلودن نکورسه کوکی کندوده در اکر ابو کورسه اولکعلی
کندوده قوتلنمکی جایزدر زیرا اخلاق حمیده دن وحسنات الابرار دندر اما
یلکورسه آنلرك کوکلرین کسمك لازمدر زیرا اخلاق ذمیمه دن وصفات اماره دندر
اما واقعه ده انسان کورسه ایکی قسم اوزرینه در بر قسمی رجال و بر قسمی نسادر دخی بونلر
اوچ قسم اوزرینه در مثلا رجالك بر قسمی روح و بر قسمی عقل معاد واوچنجی قسمی نفس
معاش شرطلریدر مثلا توحیددن واصول اسمادن بونلرك جمله سی متنع اولورلر زیرا
توحید واصول اسما بر نیچه صفاتك تعلق خاصه لرینه جامعلردر بونلره مشغول اولدقچه
اول خاصه لر ظاهر اولورلر فرد فرد اول خاصه لرك اسمالرینه مشغول اولمق لازم دکل

مثلا توحيدده واصول اسماده ظاهر اولن محبت كلي خاصه سي ذاتك
محبتي ايله تعلقنكله بو خاصه نك اسمي حيرتله بو كلن اولن انواع محبتلري
جمع ايدن وماده ولحد ومحبت ولحد ايدن وحقي سودرن بو خاصه لوردر
بو خاصه ايله روح انساني متحد اولسه بو روحه اهل الله وكيل انبيادر بو
روحك شرحي بر شمسدر كه آنكيچون ظل يوقدر زيرا بو شمسده حائل وحجاب اولماز بو
روح كاه شمس كاه مقابلي كلنوشرحلرن كورر وبو روحك حالني كمسه بلمز
وكنعده بلمزشو ايله حيرتده قالمشدر ودخي توحيدده واصول اسماده ظاهر
اولن احكام سلطنت خاصه سي ذاتك احكام سلطانيتي ايله تعلقيله بو
خاصه ايله روح انساني متحد اولسه شرحلري پادشاهلر صورتلرنده اولورلر
اما پادشاهلر برتج اولورسه جايزدر احكام سلطنتك داير لرنده ظهوري بياندر
اما بو روح كاه پادشاه اولور كاه مقابلي شرحلرده كورر اما بو خاصه ايله نفس مزكي
مقارن اولسه بو نفسك شرحلري پادشاه قزلري صورتلرنده اولورلر بو نفس كاه
پادشاه قزي اولور كاه مقابلي شرحلرين كورر بو روحك دبو نفسك بو خاصه لر ايله
اتحادي ومقاومتي غربتده درشرحلرين بيلوب داير سنه كوره تعبير اولنه ودخي
توحيد واصول اسما ظاهر اولن حسن خاصه سي تعلق جمال الله بو خاصه شرآب بور نفت
وشوق لهو صورتلرنده اولورلر روح انساني بو خاصه ايله متحد اولسه بو روحك
شرحلري يكرمي ياشندن آشغه كوزلجه يكتلر اولورلر وكوزلجه اوغلنجقلر صورتلرنده

اولورلر

اولورلر بو خاصه ايله نفس مزكا مقارن اولسه بو نفسك شرحلري كوزلجه قيزجغزلر
صورتنده اولورلر بو روحك وبو نفسك بو خاصه ايله مقارنتي نه مرتبه ده در شرحلرندن
بلينوب داير سنه كوره تعبير اولنه ودخي توحيدده واصول اسماده ظاهر اولن محبتنك
خاصه سي روح انساني بو خاصه ايله متحد اولسه بو روحك شرحلري حين رويتده رجل
ميت حي اولوب وآب حيوة وكيميا صورتلرنده اولورلر بو روحك وبو نفسك بو خاصه ايله
اتحادي ومقارنتي نه مرتبه اولوب بو شرحلردن بلينوب داير سنه كوره تعبير اولنه
ودخي روح انساني واسطه سيله سلطنت خاصه سنه عقل معاد مقارن اولسه بو عقلك
شرحلري يكرمي ياشندن يوقرو وزيرلر وبكلربكي وبكلر قوللري وغنيلر صورتنده
اولورلر اما بو خاصه يه نفس معاد مقارن اولسه بو نفسك شرحلري اكابر خاتونلر
صورتلرنده اولورلر بو عقلك وبو نفسك بو خاصه ايله مقارنتي ايله نه مرتبه ده در وبو شرحلردن
بلينوب داير سنه كوره تعبير اولنه ودخي توحيدده واصول اسماده ظاهر اولن عزتلك
وعلم باطن خاصه سنه روح واسطه سيله عقل معاد مقارن اولسه بو عقلك شرحلري
تفاوتله عالملر صورتلرنده اولورلر ومميزلق ومرتبلك شرحلري مثيلر فشيخ وشيخك شيخي وشمس
صورتلرنده اولورلر وصلاحي شرحي صوفيلر وعالملر صورتلرنده اولورلر وشريعتي شرحي قاضيلر
صورتلرنده اولورلر اما بو خاصه يه نفس معاد مقارن اولسه بو نفسك شرحي اوقتي وصالحه
خاتونلر صورتلرنده اولور بو خاصه يه بو عقل وبو نفس نه مرتبه ده مقارنده شرحلرندن بلينوب
داير سنه كوره تعبير اولنه ودخي بو توحيدده واصول اسماده ظاهر اولان سخاوت خاصه سنه

روح انسانی واسطه سیله عقل معاد مقارن اولسه بو خاصه یه نفس معادده مقارن
اولسه بو عقلك و بو نفسك شرحلری خیر و حسنات ایدرلر و خاتونلر صورتنده اولورلر
بو عقل و بو نفسك بو خاصه یه مقارنتی نه مرتبه ده در بو شرحلردن بلینور دایره سنه
کورن تعبیر اولنه و دخی توحیدده و اصول اسماده ظاهر اولور مظهرلك خاصه سنه کوکل
مقارن اولسه شرحلری حمام و صابون رحیم رویشدن کلیسی بولنور و غسل اولنور صورتلرنده
کورینورلر بو خاصه ایله کوکل مقارنتی نه مرتبه ده بو شرحلردن بلینوب دایره سنه کورن تعبیر
اولنه و دخی توحیدده و اصول اسماده ظاهر اولان مضتیلك خاصه سی تعلق جلاله بو
خاصه نك شرحلری طوب و توفنك و یلدرم و نیار کلخان و دکرمن و قلیج و بچق و کوندن
قلب
و چلچ و صندی و عصا صورتلرنده اولورلر و نه که بونلرك امثالی وار ایسه قیاس اولنه
خلرده
رائینك ذمیمه و حمیده لرینه و عقل معاشنه نه مرتبه ده فنا و برلدکن بیاننده و بو شر
بلینوب دایره سنه کورن تعبیر اولنه اما توحید ایچون و اصول اسما ایچون و سایر کلاملر ایچون
کلخن
دل خاصه سی شرحلرینك بیاننده در مثلا طوب و توفنك قوانلری و یلدرم هواسی و
ایت قبلری
و حمام و دکرمن حاملری و نیار موم و ضعف اوزره آتش و قلج و بچق قنلری و
سیه
و یای و قاشق و لیجه و جنق و عرانی و بردق و سکك و کوب و دخی نکه بونلر مثلی وار
دل خاصه سی شرحلرینه توحیدك و اصول اسمانك و سایر ایوبدن و یاوزدن اولان
کلاملرك دل خاصه لری دانجیبه نه مرتبه ده تاثیر اتسه بو شرحلردن بلینوب دایره سنه کورن
کا
تعبیر اولنه مثلا اته و انه بش وقت غاز شرحلرینه حیان رویتدن کرك روح و کرك نفس مز

وکرك

31 وکرك معاد کرك معاش شرحلری اولسونلر رائینك بو غمازه مقارنتی اته و انادن بلینوب دایره سنه
کورن تعبیر اولنه اما برادرلر و همشیره لر قضایه قللش غاز شرحلرینه کرك روح مزکا کرك
معاش کرك معاد اولسون اولسون رائینك بو غمازه مقارنتی نه مرتبه ده در برادرلردن
و همشیره لردن بلینوب دایره سنه کورن تعبیر اولنه مثلا جمیع صولر اللهك رحمتی شرحلرینه و محلنه
جانورلر
علم شرحلرینه دنیلور اکرنا تمیز اولور ایسه بو ضم رائینه مخصوص در و جمیع صولر به طورن
اطعام
تمیز و ناتمیز معرفت شرحلرینه اما غایت تمیز بالقلردر و کتابلردر مثلا جمیع اغذیه لر نیز اولان
توحیدك و اصول اسمانك شرحلرینه زیرا رائینك اغزنه آنلر و دخی لرینه در اکولنیدا اولرسه
شغلنك آراسنه افکار فاسده کرمشدر مثلا بوجك وار و مجك واری وار و زوسکك
بکل
و بره و کرکله جنسلری نکه وار ایسه افکار فاسده دیندر الابال آرو سنك خاصه نفی صفات
مثلا فقیرلر و فقیره لر و دولبند و تقیه و قوعش باش عقل معاش شرحلرینه الاقوی عدق
در
باش محلنه کورن الکیسنك بلله شرحیدر مثلا رائی بر انسانه جماع اتسه ضبط معاشنه
یعنی رائینك روح و نفس مزکاسی و عقل معادی و نفس معادی و عقل معاشی و نفس معاشی
وار در بونلرك رائینك ضبطنده اولدیغی بو شرحلردن بلینوب دایره سنه کورن تعبیر اولنه اما
بونلرك
رائی یه برکمسه جماع اتسه رائینك روح و عقل معادی و نفس معادی و نفس معاشی شرحلری وار در
تنفیسی تنفیسنك ضبطنده در بو شرحلردن بلنه و دایره سنه کورن تعبیر اولنه اما رائی کندو ادیرن
کورسه کندو سرنه عین الیقین واقع اولدوغنك شرحیدر اما برغیرینك ادیرن کورسه
رائینك روحی و نفس مزکاسی و عقل معاد و عقل معاش و نفس معاشی شرحلری وار در بونلرك

قفقسنك سرّي عين اليقين واقع اولديغي بو شرحلردن بلنوب ذاير سنه كوره تعبير اولنه اما رائي
كندو خاتوني ويا كنج قرداشي يا اوغلي يا قزني يا كنج اناسيني نامحرم ايله كورسه اكثريا سرّي
اجنبي يه سويلكدن دوشر اما رائي باغلر وباغچلر وصيدانلر وشراب صحبتي كورسه حرامدر ديو
يمسه وايچمسه عقل معاشك حكمي باطل ايلدن جاري اولديغندندر زيرا هر رائينك كسب صورتي
غيرينك كسبيني دخي كوره ده سلوكي انفسه ظفر بولمامشدر بصيرتجه سؤال مثلا انسان يا حيوان
الكيسيد دوش كورسه لر فرقلري نه در جواب روح حيوانله كوريلن دوش آخرته بله كتمز ايو كورسه
دنياسي آرتر يرامز كورسه دنيا الي آرتر اما روح انساني ايودن يتلودن نه كورسه آخرته بله كيدر
انفسي تعبير اولنمه حكمت بودر اما يتلوسي بونن فنا بولمزايسه آخرته مشكل اولور مثلا بو بريسي واسطه لريله
اما خلق اولنيلر روح انسانيلردر وروح علويلردر اما روح علوي بسيط نوردر وروح انساني
نور مصوّردر بونلرك واسطه لريله خلق اولنانلر روح ملكيلردر وبونلرك واسطه لريله خلق
اولنان روح سماويلردر وبونلرك واسطه لريله خلق اولنانلر روح جنيلردر وبونلرك واسطه لريله
خلق اولنان روح حيوانيلردر وبونلرك واسطه لريله خلق اولنان روح نباتيلردر وبونلرك واسطه لريله
خلق اولنان روح معدنيلردر وبونلرك واسطه لريله خلق اولنان عنصريلردر اما روح انسانيا بدني
روح حيواني واسطه سيله احيا ايتدي وروح علوي ين روح انساني واسطه سيله احيا ايتدي
وتعلق الهيه روح علوي واسطه سيله احيا ايتديكم اول فيض ربانيدر غير مخلوق اولنان بودر
مثلا روح علوي هر انسانك مقابله سنده اولور هر نفس كه ديردا كاوير ور هر نفس كه الور
اندن الور مثلا روح علويه كلن فيض جبّار ومتكبّر صفاتي تعلقيله كلورسه ويا بعض صفاتي

تعلقيله

تعلقيله كلورسه روح انساني سوينور يه بسيط روح حيواني قيلور حق صقليه امين يارب العالمين
اما توحيد واصول اسمايه اولورسه روح علوي يه اوزادن ايريلور انسانيته لايق تعلق اولور
فهم ايله مطلوب كه يقشه سن والحاصل بو مذكور واقعاتك اكثري غير سالك داولمن كشيلرده
اولور زيرا اوامر امتثال ده ونواهيدن اجتنابده جمله سي برابر لردر بو تعبير جمله سالكك ابرارينك
واقعه لرينه غير سالكك واقعه لري مشابه اولمق جايزدر الامر بيتي صفلقي غنادر

فصل

في بيان الالهامات والخاطرات والماكرات مثلا اسلير شيطانيندن غيري هر كشي ايچون بر بر
شيطان خلق اولنمشدر اول شيطان اول كشينك ابليسيدر وهر كشينك صدرنده بر خنّاس
واردر اول خناس انسك جننين جزدر قتركيبده انسك علتي تعلق ذاتدر كه ذاتك توحيدي
بوعلتك مظهريدر وجنك علتي تعلق جلالدر كه انا جليل ديديكي كلامي بوعلتك مظهريدر و شيطانك
علتي تعلق مضلدر يضل من يشاء ديديكي كلامي بوعلتك مظهريدر و بو تقديرجه خناس
مؤمن اولمق ممكندر و شيطان مؤمن اولمق متعذر مثلا شيطان اول كشينك صدرنده
اولان خناسنه چوله اول خناس قبول ايدرسه كوكلنه الهام اولنور يا خاطر كلور اول كشيده
اول ايشي ايشلمكي اختيار ايدر اكر خالق خلق ايدي وير رسه ايشلر اكر خلق ايدي وير مزسه ايشلمز
مثلا شيطان اول جماعه جلي طبيعيسي شرعه مخالف فعللر وقوللردر اكر خناس قبول ايدرسه
دعا حوالنيه جلي بو مثللردر وبو مثللرده الهام شيطاني وخواطر شيطاني مكر مضل ديلور زيرا
اختيارنه كوره شيطانك چولهسنده خالق خلق ايدي وير كشي يه مرتبه سنه كوره چوله ده در
اكر بو مثللري قبول ايترسه حلال كسب چولهدر بو مثللره الهام نفساني وخواطر نفساني ومكر حق ده

دنیلور شیطانك بوندن مرادی اشغال اوراد ومب غازی قضایه قدر مقدر وافکاری اوطوروب
دلیني ذکردن قودرمقدر اگر خناس حلال کسبه ده مائل اولمز ایسه دخی ایللردن آري الدوغاري
ایللرین ایو قیل دیو جولر بو مثللره الهام نورانی وخواطر نورانی ومکر حقدن دنیلور شیطانك بوندن
مرادی یا آبدست ویا آبدستنه ویا نمازنده بهانه قوروب کیده کیدن عاجز قویوب نماز قلدرمقدر
اگر خناس بو نعاله ده مائل اولمز ایسه فلان محلده فلان اولدی ویا فلانك اوغلی طوغدی ویا فلان
کشی ایرته کلور ویا فلان کشی فلان شهرده در دیر دخی نکه بونلر امثالی وار ایسه خناس جولر
اکثریا واقعه ده اولور بونلر مثللره الهام نفسانی وخواطر نفسانی ومکر علیم دنیلور شیطانك .
بوندن مرادی ایندوری ایندوری آخر مهلکیه دوشرمکدر اگر قیاس بو قوللره ده مائل
اولمز ایسه بو شیطانك واردر بر یاوز عالمك شیطاننه دشنور اول عالمك خناسنه
جولر در فلان زاهد انواع علله بهانه قوروب کافر در دیمه درمن دیر بونلر مثللولره الهام نفسانی
وخواطر نفسانی ومکر جبا دنیلور شیطانك بوندن مرادی اول عالمی ازدروب اول
زاهدی ازدروب ایکیسنك ما بیننده عداوت بر قمقدر اگر ایکیسنکن خناسلری
بو فعللره وبو قوللره مائل اولمزلر ایسه عالمك شیطانی تکبرلك جولر بونلر مثللولره
الهام نفسانی وخواطر نفسانی ومکر متکبر دنیلور شیطانك بوندن مرادی کوکلنی
ترفع ایتدرمکدر وزاهدك شیطانی مزاجلی بوزمه شاید تحصیلدن قلاسن دیو جولر الله
دخی نکه بونلرك امثالی جولر بو مثللولره الهام نورانی وخواطر نورانی ومکر حقدن
دنیلور شیطانك بوندن مثللو نصیحتلری خناس قبول ایدر زیرا خناس مؤمن اولور

وابرار

جولسین حلاوت خلق الایمانی الا کلوب ولد امنکم صبی تتنین ...

33

وابرار اولور مقرب اولمز اما خناس اصلاح اولمینجه نفس اصلاح اولمز اما بعد الاصلاح
نفس مقرب اولور خناس قلبله بین الاصبعین قالور حدیث قلب المؤمن بین اصبعین
یعنی هر مؤمنك خناسی مرتبه لی مرتبه سنه کور جلال تعلقیله جمال تعلقنك ما بیننده قالور
کیف یقلب من یشاء یعنی نیجه دیلر ایسه ایله قلب ایدر زیرا شیطانك اختیارنده کوره
حقه تضرع ایدر یعنی بعضی کشیلر یارب بنم خناسومی خیرلیسنه قلب ایدی ویردیه
وبعضی کشیلر ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا وهب لنا من لدنك رحمة انك انت الوهاب
دیه وبعض کشیلر ده توحید واصول اسمایه مشغول اولدلر زیرا خناسك بر خزینك علیسنك
مظهری توحید در خناسك مؤمن اولانی بوتکله مؤمن اولمشدر واصلاح اولانی بوتکله
اصلاح اولمشدر **سؤال** توحید خودا نسا بچون اسم اعظمدر بعد اصول اسمایه مشغول اولورلر
ویا قرآن عظیم کتابلردن اعظمدر بعد سایر کتابلری نیچون اوقورلر **جواب** قرانك
معناسن بلمکه اول کتابلر آلت اولسون دیو اوقورلر وتوحیدك معناسن بلمکه اصول
اسما آلت اولسون دیو مشغول اولورلر بو رساله اولدن آخر توحیدی تفسیر ایلمشدر
اما توحیدك بر معناسنی دخی بیان بوردر که مثلا هر کشینك روحندن حقی سومکه بر
قونشدر **اما** ناس حقی قومش اول محبتله حلال اولنلردن نیجه اشیایی سومشلردر
اول محبتی کثرت سببنه دوشرمشلردر یوسف قیوبه وزندانه دوشمن کبی زیرا اول
سودکی اشیا صورتلری کوکلنده منقش اولمشلردر وبو صورتلرك ضمنند محبتلر یوسف
سجنده قالمش کبی قالمشلردر وبو صورتلره مفردات دیمشلردر اول محبتلر ماراق دیعنی

بیلدوغی سببدن تعیّنات دیمشلردر و بو صورتلره جنّتی سومکه لیاقت اولدوغی سببدن حسنات
الابرار و اخلاق حمیده لرده دیمشلردر و حقّی سومکه لیاقت اولمدوغی سببدن سیّئات المقرّبین
دیمشلر امدی بو محبّتلرک حقّی سومکه بو حجابلردن اخراجی لازم کلوب و بونلرک اخراجنده
بو صورتلرک فناسی لازم کلمشدر زیرا بو صورتلر فنا بولسه لر رائی یه فقر طاری اولور زیرا باطنده
بعض مرتبه ده نقصانی کلور اما بو محبّتلر تعیناتلریله کوکلده ظاهر اولسه یوسف حجندن جمعش کبی
اولور ایچون کنده جمع اولوب ماده واحد و محبت واحد اولسه سنبلیق کبی و باغ و بال کبی اولور
اول وقت طبع نار و خاصه نار متشابهاتی جمع ایدوب مختلفاتی تفریق ایتدی دینیلور بو
ناردن مرادی عشق ناریدر و بعده بو ماده فقر اولدوغی سببدن حقّی سومکه لایق اولدی
دینیلور زیرا واحد واحدی سور حدیث قدسی انا وتر محب الوتر اول وقت الفقر فخری
حدیثنه وارث اولور بو ماده یه مرشد کامل و وکیل انبیا و صاحب سجاده اولور
بو تلقینی اول ماده دن بر قفلجم کبی اولور طالبک کوکلنه قونار مشغول اولدقجه بیوبور
عشق ناری بودر معنی متشابهاتی جمع ایدوب مختلفاتی تفریق ایدن محبتی کلی خاصه سی
بوندر اما طالبه لایق اولن بودر بونلری هوادن صاقنوب خمیر کبی الکشمکدن صقنمقدر
بو تلقین بولنمز الا رسول الله حضرتلرینک تلقینی سلسله سندن کلمش و ظاهر لغله صقلنمش
ماده ده بولنور هر کمده بو ماده بولنسه مرشد کامل اولدر ایله اولسه بونک اهلی بولمق لازم
کلور بونک اهلین بلنمز الا تلقیندن بلینور مثلا توحیدک بو نوعه مناسبی بیان
بودر دخی ذات بارینک نه قدر صفاتی وار ایسه بر صفتی هر بر جنسک علّتیدر یعنی هر بر
صفتنک

34 صفتک تعلقیله هر بر جنس خلق اولنمشدر و دخی خلق اولنمقده در مثلا بر جنسک علّتی
کنه بودر و تعلقی بردر اما افراد اعداد ایدکلر مثلا بو بغده اعداده کلمز افراد تعلق واحدکن
اول افرادک ضمننده اولن تعلقدن مفردات تعیّنات دینیلور زیرا مفرداتک هر برینک
ضمننده اولن تعلق فرد فرد اسرار اولوب تعیّن بغلمشدر ایچون بو مفردات قلبده فنا بولسه لر دی
رائی یه بر مقدار فقر طاری اولور زیرا باطنده اولان مرتبه ده نقصان کلور اما هر بر
فنا بولن مفرداتک ضمننده اولن اسرار کوکلده ظاهر اولورلر بو مفرداتدن مفارقت
ایدرلر حیث و حین مفارقتده علّتی و جنسی بر صددده الابرار قبور الاسرار اولدیغی
سببدن کیرو کوکلده شیء واحد اولورلر اول وقتی بو اسرار ماده واحد و بحر واحد
و جامع واحد دینیلور الفقر فخری حدیثنه وارث اولدی دینیلور ایچون هر جنسک
مفرداتلری مثللی کوکلده فنا بولسه لر اول وقتی رائی یه زیاده فقر طاری اولور و اسرارین
بونلر مثللی کوکلده جمع اولوب ایکی ماده اولسه لر و بو جمله جنس جمع اولن ماده و بو ایکی
ماده ده کنه جمع اولوب و غرق و صرف و هو هو اولسلر اول وقتی بو ایکی ماده لره
ماده اثنین و مرج البحرین و جمع الجمع دینیلور الفقر فخری حدیثنه وراثتی مبالغیله
اولدی دینیلور ایچون تعلق ذات مفرداتدن برینک قلبده منتقش اولان ادملکی
صورتلری فنا بولسه لر اول وقت رائی یه فقر تام حاصل اولور و اسرارین بونلر
مثللی کوکلده جمع اولوب ماده فرد اولسه لر بو ماده فرد ده اول ایکی بحرین اولن ماده لرده
غرق اولوب و صرف اولوب و هو هو اولسه لر اول وقت بو ماده یه ماده فرد

وعان احد ومجمع البحرين دنيلور اذا تم الفقر فهو الله حيثنه ده وارد اولدي
دنيلور وتوحيدك بر نوعه معناسي بيان ذات همان فرد واحده در اول روح محمديه در
اما اول فرد واحد واسطه سيله و واسطه لري واسطه لر يله الى غير نهايه اولن تعلقده
كنه تعلق ذات دنيلور و بو تعلقله خلق اولنان مخلوقاته تفاوتله ارواح انسانيلر
دينور و هر سالكك سلوكنه نهايتي بونلر خلق اولندقلري تعلقلرينه دكندر و بونلره
احسن تقويملر ده دنيلور روحه ونفسه جامع اولدقلري سببدن انسانلر دنيلور
قال الله تعالى لقد خلقنا الانسان في احسن تقويم ثم رددناه اسفل سافلين و بو
انسانك جمله سيندن حق عالم يرتبي و قرآنك مخلوقه مخصوص طقسان بيك معناسي
واردر روح محمديه طقسان بيكنه ده عالم اولدي و معراجده ظهور كتوردي و بعضيلر
المتمش بيكنه عالم اولديلر و بونلر خلق اولندغي عالمه ارواح وطن اصليه دنيلور و بونلر
اسفل سافلين اعلم ايجون تنزلاتده اول عرشه انديلر و بيك ييل طوردیلر عرشك صفتيله
متصف اولديلر يعني وجودلري عرشك نورينه مبتلا اولديلر تسعه دن صفت اقل
بودركه و عالم ارواحه مخصوص عالملري باطلرنده قالديلر و نسياندن عارض اولدي
واندن كورسيه انديلر عرشدن نيجه اولديسه كرسيده ده ايله اولديلر و اندن يدنجي كوكه
انديلر عرشدن نيجه اولديلرسه يدنجي كوكده ده ايله اولديلر و اندن آلتنجي كوكه انديلر عرشدن
نيجه اولديلرسه آلتنجي كوكده ده ايله اولديلر و اندن بشنجي كوكه انديلر عرشدن نيجه اولديلر
ايله
بشنجي كوكده ده ايله اولديلر و اندن دردنجي كوكه انديلر عرشدن نيجه اولديلرسه دردنجي كوكده ده

اولیلر

100
Yeni Kayıt No
Eski Kayıt No

اولديلر و اندن اوچنجي كوكه انديلر عرشدن نيجه اولديلرسه اوچنجي كوكده ده ايله اولديلر
35 و اندن ايكنجي كوكه انديلر عرشدن نيجه اولديلرسه ايكنجي كوكده ده ايله اولديلر و اندن
برنجي كوكه انديلر عرشدن نيجه اولديلرسه برنجي كوكده ده ايله اولديلر طقوزنجي صفت
بودر زيرا هر كوك نورينه وجودلري مبتلا اولدوغي سببدن وجود تسعه وصفات
تسعه ديديلر اندن روح حيوانيه مناسبتلري اولدوغي انا رحمنه اوغلنجوغي احيا
اتمكه انديلر و احياده انديلر اكر هر كوكده بيكر ييل طوربوب وصفات تسعه يه متصف
اولدين قرق جقدن طوغانلري اوغلانجقدن و آناسيدن ينردي بلكه دنياده هب بله
يانيدي مثلا مشايخ كبارك وجودكي محو اوله ديدكلري اصطلاحلري بو صفات
تسعه درکه تنزلاتده هر انسانك وجودي طقوز كوك نورينه مبتلا اولدوغي سببدن بو
تسعه يه وجود تسعه ديديلر بو تقديرجه هر انسانك قلبنده طقوز نور منقشدر
بو وجود تسعه نك شرحلرينه باطنده كرك كوريشنولر و لو نمسونلر اما بو تسعه نك
محوي و فناسيني سالكه بو مرتبه ده برك عظيم زحمتدر هر سالك بونلرده عاجز قالمشلردر
اما عشق ناري بر عنايت حقدركه بوندن غيري بو درده درمان يوقدر مثلا
عشق ناري توحيددن و اصول اسمادن ظاهر اولور بو زنن قادر نار دراكر بو ناراله
كرمزسه بو تسعيه فنا بولمز و غيري يولدن سلوكن ممتنعدر زيرا وطن اصليه بو
تسعه دن غيري يول يوقدر قچن رائينك ايچون بو وجود تسعه فنا بوله لر باطنده
طقوز كوكدن فنا بوله لر و بو طقوز كوكك ايچنده اولان جمله مفرداتلرده فنا بوله لر

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt 3047
Eski Kayıt No

وايرآرين جمع اولن مادّهٔ ودمادّهٔ واحد اولدقلرى اولوقت بوانسانه صبراتدي
النظر وروحانيتي المنجز ديلور زيرا بوتسعه تنزلاتدن صكره لايقله بغلنمشدر وعروجده
مبدلاتله چوزلور وصف اسفل وصف اعلا نورنده تبديل اولور وصف تسعيد فنا
جانك بودرسه يول بولور ودخي هرانسان وطن اصليه اوندن طقوزي بوصفات تسعه در
اونجي عالم اروآحدر بوصفات تسعه نك طقوزنده ده صلاصوري قوديلور اما عالم ارواحده
صلاصورتي قوديلز ولحدتسعيه غالبدر الا اواندكل ديديكلري برصلاصورتيدر
ديديلر فهم ايله مطلوبكه يتمشسن سؤال اصل مقصود خود الله در هر يرده استرسك
اوراده حاضردر زحمت چكوب بوصفات تسعه يه فناوبروب سالك حالني عالم ارواحه
ايركورمكدن مرادنه جواب انسان حالني نيريده ايركورسه آخر وارجغي منزلي اورادر
ودخي رسول عم سكا معراج نهايت اعلاده اولدي طقسان بيك كلام وقرب كلي يه مانع اولن
پرده لرانده دفع اولندي ودخي الله بلمكه اسفل قتندقالدي بعض اعلاده اولان علمله بعض
اعلاده اولن علم برابردكل يعني بعض اعلاده اولن ادراكله بعض اعلاده اولن ادراك بر دكلدر
وبعض اعلاده اولن كونن نوريله بعض اعلاده اولن كونن نوري برابردكلدر يعني بعض اعلاده
اولن رؤيت ايله بعض اعلاده اولن رؤيت بردكلدر وبعض اعلاده اولان اشنالغله بعض
اعلاده اولان اشنالق برابردكلدر وبعض اعلاده اولن لذايذله وحضوضله بعض اعلاده
اولان لذايذ وحضوض بردكلدر وبعض اعلاده اولان دوام ايله وبقا ايله بعض
اعلاده اولان دوام وبقا بردكلدر تم بحرره عن صفر المظفر

سنه ثلاثه وعشرين والف من الهجرة النبويه
عليه الصلوة والسلام